

Arbetsskador 2023

Occupational accidents and work-related diseases

ARBETSMILJÖ
VERKET

Sveriges officiella statistik

Omslagsfoto: Mia Åkermark
Grafisk produktion: Essen International

Serie: Arbetsmiljöstatistik ISSN 1652-1110
Produktnummer: AM0602
Ansvarig utgivare: Ann Ponton Klevestedt
Statistikansvarig: Ann Ponton Klevestedt
www.av.se

Utgiven i juni 2024
Förfrågningar: Svarstjänsten 010-730 90 00

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2024:01

Arbetsskador 2023

Occupational accidents and
work-related diseases

Bakgrund

Tidigare publicering

Årlig statistik om arbetsskador utgavs till och med juni 1977 under titeln Yrkesskador, och för perioden juli 1977–1978 under titeln Arbetsskador, av Riksförsäkringsverket i serien Sveriges officiella statistik. Sedan dess har årlig arbetsskadestatistik utformats och sammanställts av Arbetsmiljöverket (tidigare Arbetarskyddsstyrelsen), under 1979–1993 i samarbete med Statistiska centralbyrån. Sedan statistikreformen 1994 är Arbetsmiljöverket huvudman i egenskap av statistikansvarig myndighet.

Den preliminära arbetsskadestatistiken till och med 2001 publicerades i serien Statistiska meddelanden med titeln Arbetsskador. Statistiken från och med år 2002 publiceras i serien Arbetsmiljöstatistik och i den ansvarar Arbetsmiljöverket för såväl analyser och kommentarer som den tekniska produktionen. Kvalitetsdeklarationen tas fram tillsammans med rapporten sedan 2017.

Previous publishing

Until 1978 the annual reports on Occupational Injuries were published within the series of Official Statistics of Sweden by the National Social Insurance Board. Afterwards, annual statistics on occupational accidents and work-related diseases has been compiled by the Swedish Work Environment Authority (formerly the National Board of Occupational Safety and Health) in collaboration with Statistics Sweden (1979–1993). Since 1994 the Swedish Work Environment Authority is responsible for the statistics.

The preliminary data until 2001 was published in the series Statistical Reports with the title Occupational injuries. In the statistics for 2002 and later on, the Swedish Work Environment Authority is responsible for the analysis as well as the technical production. The quality declaration has been published together with the report since 2017.

Revidering av statistiken för perioden 2012–2017

Under perioden 1 december 2012 - 9 augusti 2018 blev anmälningar om olyckor under färd till eller från arbetet med noll sjukfrånvarodagar felaktigt registrerade hos Arbetsmiljöverket som arbetsolyckor utan sjukfrånvaro vid anmälan via Arbetsmiljöverkets webbplats. I den här publikationen redovisas reviderade uppgifter för perioden 2012–2017.

Förord

En arbetsgivare eller arbetsföreståndare som fått kännedom om en arbetsskada är skyldig att anmäla skadan till Försäkringskassan enligt bestämmelser i socialförsäkringsbalken. Som arbetsskada räknas skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Arbetsmiljöverket ansvarar för den officiella statistiken om arbetsskador, och den bygger på de arbetsskadeanmälningar som görs till Försäkringskassan. Dessa ingår i informationssystemet om arbetsskador, ISA. Vidare ansvarar Arbetsmiljöverket för den officiella statistiken om arbetsmiljö som utgörs av urvalsundersökningarna Arbetsmiljöundersökningen och Arbetsorsakade besvär. Statistiken används i det förebyggande arbetsmiljöarbetet och utgör underlag för inriktningen av Arbetsmiljöverkets verksamhet.

Publikationen är preliminär i den meningen att uppgifterna bygger på de anmälningar om arbetsskador som har registrerats och bearbetats under 2023 till och med första kvartalet 2024. En kort sammanställning av slutliga uppgifter för 2023 kommer att publiceras i nästa års rapport.

Ansvariga för bearbetningar och kommentarer i denna rapport har varit Dennis Webstedt, Gina Axling, Pär Millstam och Kjell Blom.

Arbetsmiljöverket i juni 2024
Ann Ponton Klevestedt

Innehåll

Bakgrund	4
Tidigare publicering	4
Previous publishing	4
Revidering av statistiken för perioden 2012–2017	4
Förord	5
Innehåll	6
Begrepp	9
Sammanfattning	11
1. Anmälda arbetsskador	15
Arbetsskadestatistiken och covid-19	15
Antalet anmälningar har varierat över tid	16
Antal anmälningar och arbetsställestorlek: Större arbetsställen anmäler mer än mindre arbetsställen	20
Sektor och kön: Minskning av antalet anmälda arbetssjukdomar från regional- och kommunal sektor	21
2. Arbetsolyckor	24
Kön: Ökning av antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro	24
Ålder: Ökning av anmälningar per 1 000 sysselsatta inom samtliga åldersgrupper bland både kvinnor och män	25
Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta: Ökning av antal anmälningar i alla åldersgrupper	26
Trolig frånvaro: En fjärdedel av anmälningarna leder till mer än 14 dagars sjukfrånvaro	27
Avvikelse: Förlorad kontroll och fall av person vanligast	28
Yttre faktor: Hala underlag vanlig faktor	32
Skadad kroppsdel: Vanligast med olyckor som skadar höft, ben eller fot	34
Näringsgren: Många anmälningar inom Transport och magasinering	35
Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland truckförare för män samt process- och maskinoperatörsarbetare för kvinnor	39
Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro: Den vanligaste skadetypen	42

3. Arbetsolyckor med dödlig utgång.....	43
Arbetsstagare och egenföretagare: Ökning av arbetsolyckor med dödlig utgång under 2023	43
Orsaker: De flesta arbetsolyckorna med dödlig utgång har samband med fordon	45
Näringsgren: Flest arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta inom Jordbruk, skogsbruk och fiske	46
Arbetsolyckor med dödlig utgång bland utländsk arbetskraft	48
 4. Arbetssjukdomar.....	49
Exponeringsfaktor: Organisatoriska och sociala faktorer åter vanligast.....	49
Besvär: Besvär av psykisk karaktär vanligast	53
Ålder: Antal anmälningar per 1 000 sysselsatta ökar med stigande ålder	55
Näringsgren: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Offentlig förvaltning för både kvinnor och män	56
Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland truckförare för män och bland montörer för kvinnor	60
Organisatoriska och sociala faktorer: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Offentlig förvaltning och försvar samt Vård och omsorg	63
 5. Arbetsskador utanför arbetskraften	66
 6. Arbetsskador inom EU	67
Eurostats redovisning av arbetsskador	67
Standardiserad olycksfallsfrekvens	68
Arbetsolyckor med fler än tre sjukdagar: Den relativa frekvensen lägre i Sverige än i EU.....	68
Arbetsolyckor med dödlig utgång inom EU: Lettland i topp	71
Godkända arbetssjukdomar: Svårt med jämförelser.....	72

7. Arbetsskador 2022 – slutlig statistik	73
8. Statistikens omfattning och innehåll	75
Definitioner och indelningsgrunder	75
Arbetsskadeanmälan	76
Variabler	77
Statistikens kvalitet	79
The main content of the statistics	80
Summary	80
Accidents at work with absence: Fewer notifications than last year	81
Accidents at work without absence: Most notifications from women and young people in 2023	82
Commuting accidents: The number of notifications increased in 2023	83
Occupational diseases: Decrease in 2023 compared to 2022	83
Svensk-engelsk ordlista	84
List of terms	84
Näringsgren SNI 2007	88

Begrepp

Nedan beskrivs några viktiga begrepp som förekommer i denna publikation.

Preliminär statistik

Statistik över arbetsskador ett visst år som anmälts till och med det första kvartalet året därpå.

Slutlig statistik

Statistik över arbetsskador ett visst år som anmälts till och med det första kvartalet två år senare.

Arbetsskada

Skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Arbetsolycka

Olycka till följd av plötslig händelse, fysisk eller psykisk skada som inträffat på arbetsplatsen eller på annan plats där den skadade vistats i eller för arbetet.

Arbetsolycka utan sjukfrånvaro

Arbetsolycka som inte medfört någon sjukfrånvaro från arbetet.

Arbetsolycka med sjukfrånvaro

Arbetsolycka som medfört sjukfrånvaro från arbetet.

Färdolycka

Olycka som inträffat på väg till eller från arbetet.

Arbetssjukdom

Arbetsskada som uppkommit genom annan skadlig inverkan än arbetsolycka. Exempelvis genom återkommande ensidiga rörelser eller psykiskt påfrestande förhållanden i arbetet.

Avvikelse

Det som avviker från det normala händelseförloppet och därmed orsakat en arbetsolycka.

Yttre faktor

De saker i form av maskiner, verktyg och andra föremål eller personer som kan kopplas till avvikelsen vid en arbetsolycka.

Exponeringsfaktor huvudgrupp

De faktorer som man på en övergripande nivå misstänker bidragit till arbetssjukdomen, det vill säga Ergonomiska belastningsfaktorer, Fysikaliska faktorer, Kemiska och biologiska faktorer, Organisatoriska och Sociala faktorer och Industriella faktorer.

Exponeringsfaktor

Den faktor på detaljnivå som man enligt uppgift exponerats för och som anses ha bidragit till arbetssjukdomen. Det kan exempelvis gälla kemikalier, stress eller tunga lyft.

Anmälningssätt

Arbetsskador anmäls via anmalarbetsskada.se eller på pappersblankett. En skillnad mellan de två olika sätten att anmäla är att i anmälningar via webben gör arbetsgivaren en stor del av registreringen genom att välja mellan olika svarsalternativ medan en anmälan med pappersblankett, som innehåller uppgifter som lämnas i fritext, registreras av särskilt utbildad kodningspersonal vid Arbetsmiljöverket.

Sysselsatta

Antal sysselsatta hämtas från och med 2022 från Statistiska centralbyråns (SCB) register Befolkningens Arbetsmarknadsstatus (BAS) för fördelning efter region och näringsgren. Uppgifter för tidigare år kommer från SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS). För fördelning efter yrke används SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU).

Sektor

Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer Statistiska centralbyråns indelning av sektorer som baseras på Standarden för institutionell sektorindelning 2014 (INSEKT 2014).

Relativ frekvens

Det totala antalet anmälda arbetsskador per till exempel 1 000 sysselsatta av en särskild grupp.

Sammanfattning

Statistiken för 2023 visar att antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland arbetstagare och egenföretagare var cirka 39 400, vilket motsvarar en ökning med 11 procent jämfört med 2022.

Antalet anmälda arbetssjukdomar var cirka 11 900, vilket motsvarar en minskning med 28 procent jämfört med 2022. Orsaken till denna minskning kan till stor del kopplas till pandemin då anmälningarna som rör covid-19 minskade kraftigt 2023.

Under 2023 inträffade 55 arbetsolyckor med dödlig utgång i den svenska arbetskraften, vilket är 15 stycken fler än 2022. Män drabbades oftare än kvinnor av arbetsolyckor med dödlig utgång och anmälde också fler arbetsolyckor som ledde till sjukfrånvaro. Kvinnor anmälde dock fler arbetssjukdomar och arbetsolyckor utan sjukfrånvaro än män.

Tabell a: Anmälda arbetsskador år 2023 – anmälda till och med första kvartalet 2024. Preliminära uppgifter.

Typ av skada	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Arbetsolyckor med sjukfrånvaro	18 060	22	23 606	33	41 666	27
- därav arbetstagare och egenföretagare	17 348	21	22 075	31	39 423	25
Arbetsjukdomar	8 450	10	3 970	6	12 420	8
- därav arbetstagare och egenföretagare	8 289	10	3 649	5	11 938	8
Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro	47 085	56	38 658	54	85 743	55
- därav arbetstagare och egenföretagare	46 040	55	36 708	51	82 748	53
Olycka under färd till eller från arbetet	9 901	12	5 442	8	15 343	10
Gamla ärenden ¹⁾	310	0	162	0	472	0
Ej arbetsskada/ej klassificerbar anmälan ²⁾	76	0	107	0	183	0
Totalt	83 882	100	71 945	100	155 827	100

1) Till denna kategori förs pappersanmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro som inträffat mer än cirka två år före det datum som anmälan är gjord.

2) Endast pappersanmälan.

Kursiva rader ingår inte i Totalt, då de är en delgrupp av respektive kategori ovan.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Arbetsolyckor med sjukfrånvaro: Fler anmälningar än förra året

Under 2023 anmäldes cirka 39 400 arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland arbetstagare och egenföretagare, vilket är cirka 4 000 (+11 %) fler jämfört med året innan. Ökningen gäller såväl kvinnor som män. Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland män var cirka 22 100 och bland kvinnor cirka 17 300.

Bland män anmäldes cirka 7,9 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta under 2023. Motsvarande antal för kvinnor var 6,7. Detta innebär totalt cirka 7,3 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Antalet var högst bland unga män, 16-24 år.

Den vanligaste avvikelserna bland kvinnor 2023 var kategorin Fall av person som uppgick till 2,2 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Det är en ökning jämfört med 2022.

Förlorad kontroll var den vanligaste avvikelserna bland män 2023, med cirka 2,3 anmälda arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta. Det är ungefär i nivå med de föregående åren. I kategorin ingår förlorad kontroll över maskiner, handverktyg (såväl manuella som maskinella) och förlorad kontroll över transportmedel. Fall av person var den näst vanligaste avvikelserna bland män, den har ökat något jämfört med 2022.

Bland kvinnor var det branschgruppen Transport och magasinering som hade flest antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta 2023, 18,0. Det är en liten ökning jämfört med 2022.

Bland män var det branschgruppen Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering o.d. som hade högst antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta under 2023, 17,5. Det är en ökning jämfört med 2022. Nästan lika många anmälningar fanns inom branschgruppen Transport och magasinering.

Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro: Flest anmälningar från kvinnor och unga även under 2023

År 2023 fick Försäkringskassan in cirka 82 700 anmälningar om arbetsolyckor utan sjukfrånvaro som berörde arbetstagare och egenföretagare. Det motsvarar 16,1 anmälningar per 1 000 sysselsatta och är en ökning jämfört med 2022. Kvinnor hade 18,8 anmälningar per 1 000 sysselsatta jämfört med männen, som hade 13,7. Sett utifrån ålder var det den yngsta åldersgruppen, 16–24 år, som hade flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland både kvinnor och män.

Olyckor på väg till eller från arbetet: Antalet anmälningar ökat under 2023

Statistiken för 2023 visar att det anmäldes cirka 15 300 olyckor till eller från arbetet, vilket är en ökning med nästan 18 procent jämfört med 2022. Nästan två tredjedelar av anmälningarna avsåg kvinnor.

Arbetssjukdomar: Minskning under 2023 jämfört med 2022

För 2023 anmälde arbetsgivare cirka 11 900 arbetssjukdomar avseende arbetstagare och egenföretagare till Försäkringskassan. Det är en minskning med cirka 4 700 anmälningar (cirka -28 %) jämfört med 2022. Denna minskning beror till stor del på att anmälningarna på grund av covid-19 nästan helt försvann under 2023. Majoriteten av antalet anmälningar 2023 avsåg i likhet med tidigare år kvinnor.

Antalet anmälda arbetssjukdomar 2023 motsvarar 3,2 fall per 1 000 sysselsatta kvinnor och 1,3 fall per 1 000 sysselsatta män, vilket var en minskning för båda könen jämfört med 2022.

De vanligaste orsakerna till anmälda arbetssjukdomar år 2023 var Organisatoriska och sociala faktorer (44 %) följt av Ergonomiska belastningsfaktorer (26 %). Trots att antalet arbetssjukdomar minskat på totalnivå, ökade antalet anmälningar av arbetssjukdomar orsakade av Organisatoriska och sociala faktorer. År 2023 når dem den hösta nivån hittills under den senaste tioårsperioden.

Den branschgrupp som 2023 hade flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor var Offentlig förvaltning och försvar, 7,2 anmälningar. Den dominerande exponeringsfaktorn var Organisatoriska och sociala faktorer som utgjorde drygt hälften av alla anmälningar i branschgruppen. Organisatoriska och sociala faktorer är den dominerade exponeringsfaktorn även inom branschgrupperna Vård- och omsorg samt Utbildning.

Anmälningar av arbetssjukdomar från män uppvisar ett liknande mönster som kvinnor, dock på lägre nivåer. Även här var Offentlig förvaltning och försvar den största branschgruppen sett till antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta (3,6 anmälningar) och även för män var andelen Organisatoriska och sociala faktorer störst.

1. Anmällda arbetsskador

Detta kapitel beskriver bakgrund och information om anmällda arbetsskador. I kapitlet redovisas även de anmällda arbetsskadornas utveckling över tid och fördelning per arbetsställestorlek och sektor.

En arbetsgivare eller arbetsföreståndare som fått kännedom om en arbetsskada är skyldig att anmäla skadan till Försäkringskassan enligt socialförsäkringsbalken. Det är dessa anmälningar som redovisas i denna rapport. I rapporten behandlas huvudsakligen anmällda arbetsolyckor som medfört sjukfrånvaro samt anmällda arbetssjukdomar. Redovisningen gäller i första hand arbetstagare och egenföretagare.

Den som råkat ut för en arbetsolycka kan oftast tala om när olyckan inträffade. Arbetsolyckor redovisas därför efter skadeår, det vill säga det år när olyckan inträffade. Besvär som beror på skadlig inverkan under längre tid betraktas däremot som arbetssjukdom. Eftersom det i många fall inte är möjligt att med någon större noggrannhet säga när en arbetssjukdom uppstått redovisas dessa efter anmälningsår, det år då anmälan gjordes. En individ kan ha råkat ut för mer än en arbetsskada under det redovisade året, vilket innebär att antalet anmälningar kan vara större än antalet drabbade individer.

Den här rapporten beskriver i huvudsak preliminär statistik för 2023 (anmällda arbetsskador till och med första kvartalet 2024). En kortfattad slutlig redovisning av arbetsskadorna för 2022 finns i kapitel 7 Arbetsskador 2022 – slutlig statistik.

Arbetsskadestatistiken och covid-19

De tydliga effekterna av pandemin som syntes i arbetsskadestatistiken för åren 2020-2022, både vad gäller smitta av covid-19 (arbetssjukdom) och biverkningar av vaccination mot covid-19 (arbetsolycka), har under 2023 i stort sett försvunnit.

Då åren 2020-2022 var starkt påverkade av covid-19 pandemin, kan det många gånger vara mer lämpligt att jämföra de anmällda arbetsskadorna 2023 med 2019, det vill säga året före pandemin. Särskilt gäller det arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar bland kvinnor. I flera avseenden kan man se att nivåerna 2023 många gånger liknar nivåerna 2019.

Antalet anmälningar har varierat över tid

Sett över en längre tidsperiod har antalet anmälda arbetsskador varierat kraftigt. Förändringar i sjuk- och arbetsskadeförsäkringarna kan vara en viktig förklaring till förändringar i antalet anmälningar under särskilda år. I figurerna 1a och 1b visas antalet anmälningar av arbetsskador per skadetyper i relation till antalet sysselsatta (arbetstagare och egenföretagare) under perioden 1980–2023. De olika skadetyperna har utvecklats olika över tid. Utvecklingen har sett olika ut för kvinnor och män.

Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro

Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro har över tid varit vanligare bland män än bland kvinnor. Från 1980 fram till mitten av 1990-talet minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro kraftigt. Minskningen skedde bland både män och kvinnor, men bland män var minskningen större än för kvinnor. Bland män fortsatte minskningarna, om än inte lika kraftigt, fram till 2009. Bland kvinnor var minskningen mer marginell.

Under 2010 ökade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro något bland män, för att sedan vara på en ganska jämn nivå fram till 2020. År 2020, när covid-19 pandemin startade, minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro på grund av pandemins påverkan på arbetsmarknaden i stort. Under 2021 skedde en tydlig ökning av antalet anmälningar, särskilt bland kvinnor. Den ökningen förklaras av ett stort antal anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakad av biverkningar från vaccin mot covid-19, under 2022 minskade dessa anmälningar. År 2023 syns en ökning av antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro.

Anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro

Sedan 1990-talet bland kvinnor och början av 2000-talet bland män, har anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro varit den vanligaste skadetyper. Denna skadetyper har till skillnad mot arbetsolyckor med sjukfrånvaro haft en ökande trend. När det gäller arbetsolyckor utan sjukfrånvaro ligger kvinnor på en högre nivå jämfört med män. Bland kvinnor är skillnaden mellan antal anmälningar med sjukfrånvaro och anmälningar utan sjukfrånvaro större än bland män. Liksom antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro minskade även antalet anmälningar utan sjukfrånvaro under 2020 jämfört med 2019. Jämfört med 2020 ökade antalet anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro under 2021. Ökningen har fortsatt även under 2022 och 2023.

Anmälda arbetssjukdomar

Från 1980-talet och fram till slutet av 1990-talet varierade antalet anmälda arbetssjukdomar stort bland både kvinnor och män. I början av 1990-talet skedde en kraftig nedgång och nivån på antalet anmälningar har därefter varit lägre. I början av 2000-talet varierade antalet anmälda arbetssjukdomar ganska kraftigt mellan olika år och låg på mellan 20 000–25 000 anmälningar per år. Därefter minskade antalet anmälda arbetssjukdomar succesivt för att under 2010-talet ha en ganska jämn nivå jämfört med tidigare, med omkring 10 000 anmälningar per år. Över tid har kvinnor haft ett högre antal anmälningar än män.

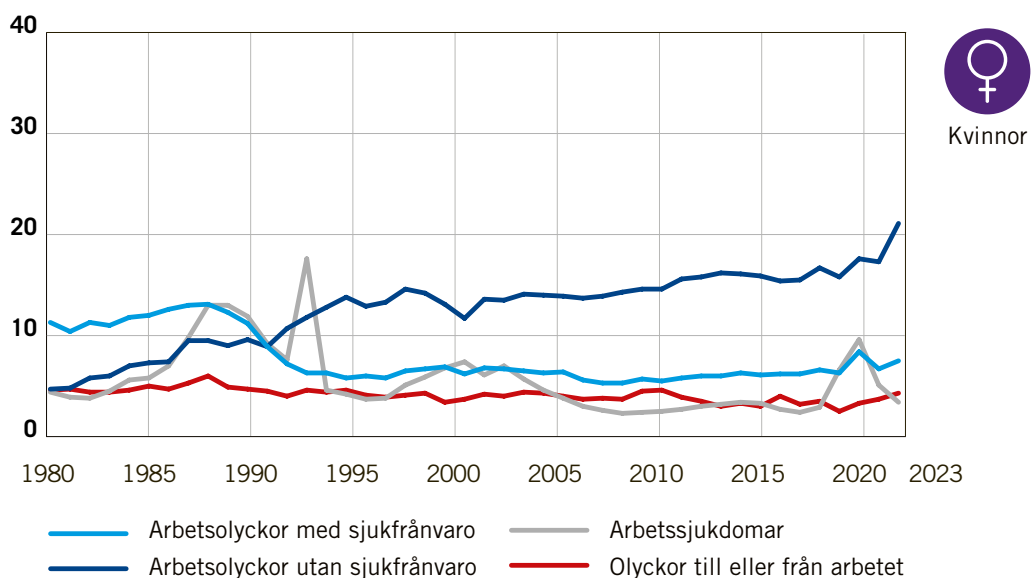
År 2019, året före pandemin, var antalet anmälda arbetssjukdomar ungefär hälften så många som vid 2000-talets början. Statistiken för 2020 och 2021 visar en kraftig ökning av antalet anmälda arbetssjukdomar. Ökningen berodde till stor del på att covid-19-pandemin medförde många arbetsskadeanmälningar på grund av smitta som ingår i huvudgruppen Kemiska och biologiska faktorer. Antalet anmälningar på grund av smitta var fortsatt högt under första kvartalet av 2022, men avtog sedan under året. Minskningen fortsatte även under 2023. Jämfört med 2019 är antalet anmälningar något högre.

Anmälda arbetsolyckor till och från arbetet

Antal anmälda olyckor till eller från arbetet (färdolycksfall) har i stora drag haft en relativt jämn nivå sedan 1980-talet, även om antalet har varierat en del från ett år till ett annat. Under första pandemiåret 2020 minskade antalet anmälda olyckor till och från arbetet. De ökade däremot igen under 2021, för att åter vara på samma nivå som 2019. För 2022 och 2023 visar statistiken på en fortsatt ökning av antalet anmälda olyckor till eller från arbetet.

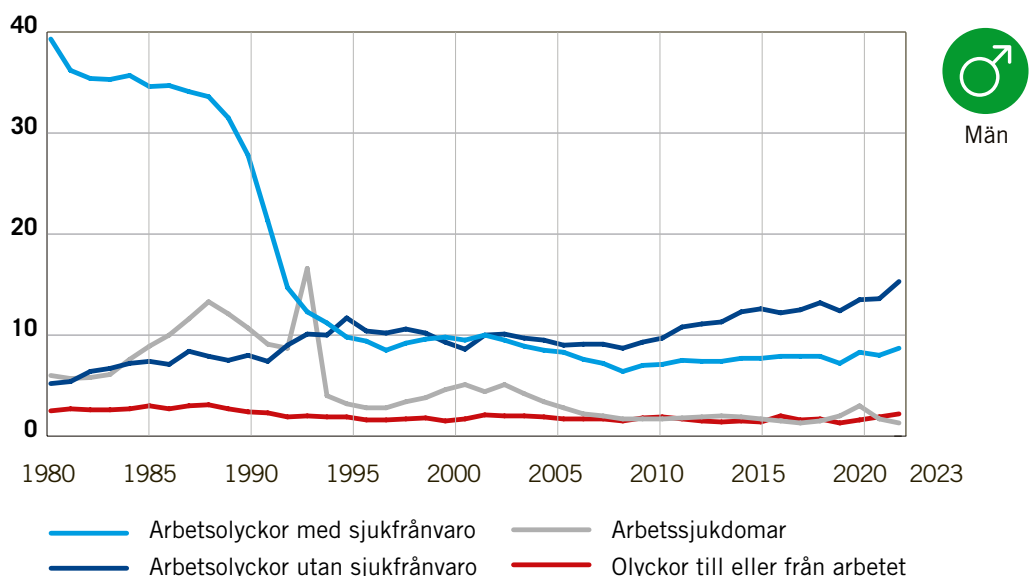
Figur 1a och 1b bygger på slutlig statistik med undantag av uppgifter för 2023 där en skattning av det slutliga värdet gjorts.

Figur 1a. Anmälda arbetsskador per 1 000 sysselsatta kvinnor år 1980–2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 1b. Anmälda arbetsskador per 1 000 sysselsatta män år 1980–2023. Arbetstagare och egenföretagare.

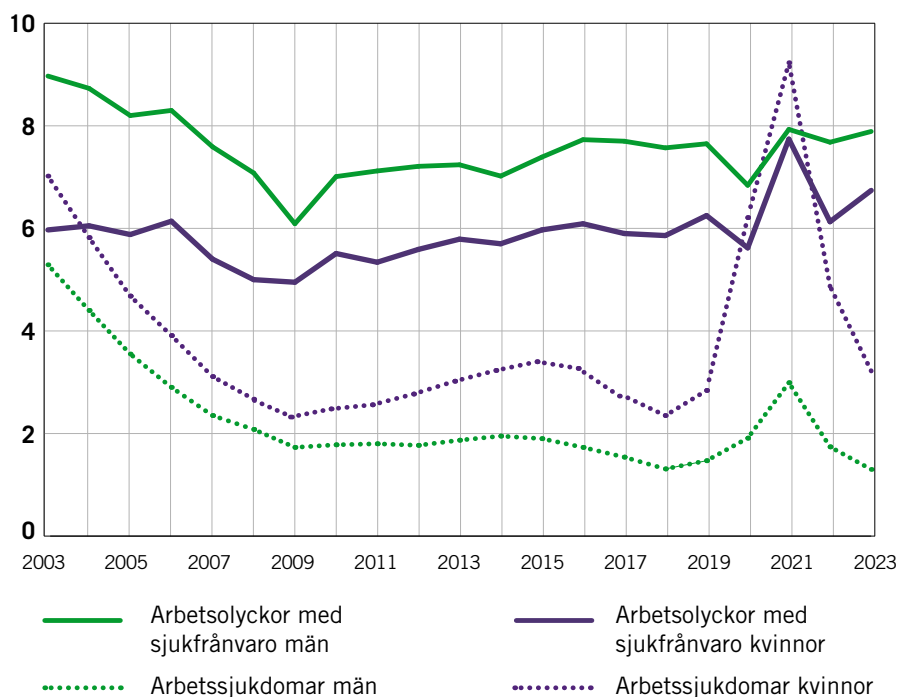
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

I figur 2 visas antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro och anmälda arbetssjukdomar för män och kvinnor per 1 000 sysselsatta, för den senaste tioårsperioden.

Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro minskade för både kvinnor och män under perioden 2003–2009, i förhållande till antal sysselsatta. Den största minskningen skedde bland män. Därefter har antalet ökat något under 2010-talet. Under 2020 minskade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, vilket som tidigare nämnts troligen kan kopplas samman till covid-19 pandemins påverkan på arbetsmarknaden. År 2021 ökade antalet anmälningar markant, särskilt bland kvinnor. Orsaken till ökningen var att biverkningar av vaccin mot covid-19 anmäldes som arbetsolyckor. Historiskt sett har män haft fler antal anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta jämfört med kvinnor. Men på grund av alla anmälningar bland kvinnor som rörde covid-19 nådde kvinnorna under 2021 en rekordhög nivå och antalet anmälningar var i det närmaste lika många som bland män. Under 2022 avtog anmälningar relaterade till covid-19 vilket innebar att siffrorna för 2022 var tillbaka på ungefär samma nivå som 2019, året innan covid-19 pandemin. För 2023 anmäldes 7,9 arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män, för kvinnor var motsvarande antal 6,7.

Även antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta minskade kraftigt under perioden 2003–2009. Därefter ökade de fram till år 2015, framför allt bland kvinnor. För perioden 2016–2018 visar statistiken dock en minskning av antalet anmälda arbetsjukdomar per 1 000 sysselsatta. Under 2020 ökade antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kraftigt för både kvinnor och män. Ökningen var betydligt större för kvinnor än för män. Den kraftiga ökningen fortsatte under 2021. Ökningen kan i sin helhet förklaras av det stora antalet anmälningar på grund av smitta kopplat till covid-19. Antal anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta minskade kraftigt under 2022. Under 2022 avtog pandemin och antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta minskade jämfört med 2021, dock låg de fortfarande på en högre nivå än före pandemin. Minskningen har fortsatt under 2023 och antalet anmälningar motsvarar 3,2 fall per 1 000 sysselsatta kvinnor och 1,3 fall per 1 000 sysselsatta män.

Figur 2. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta år 2003–2023. Preliminär statistik. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS/RAMS)

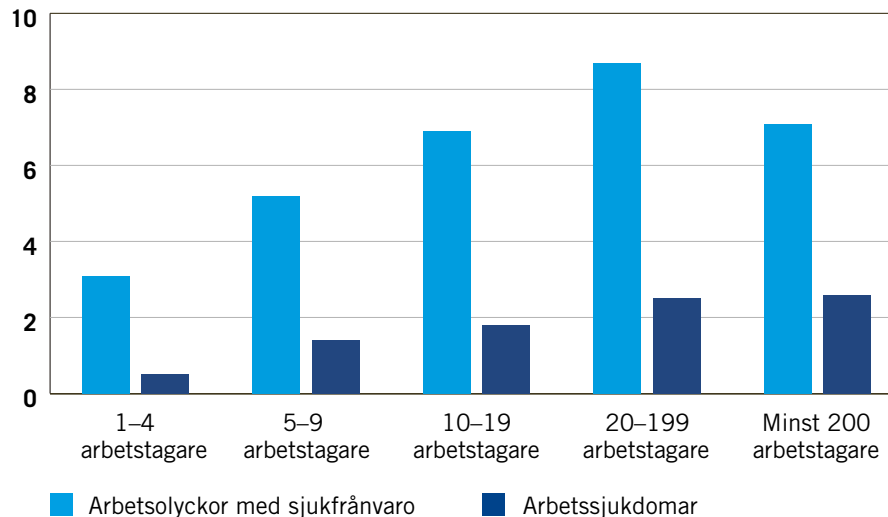
Antal anmälningar och arbetsställestorlek: Större arbetsställen anmäler mer än mindre arbetsställen

År 2023 liksom tidigare år anmälde större arbetsställen fler arbetsolyckor med sjukfrånvaro och fler arbetssjukdomar per anställd än mindre arbetsställen. Mer information om antal anmälningar per arbetsställestorlek finns i tabell 7 i tabellbilagan.

Arbetsställen med 20–199 arbetstagare anmälde under 2023 i likhet med 2022 flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro, 8,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Arbetsställen med minst 200 arbetstagare anmälde flest arbetssjukdomar, 2,6 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Detta innebär en skillnad jämfört med 2022 då arbetsställen med 20–199 arbetstagare anmälde flest arbetssjukdomar, 3,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta.

En förklaring till skillnaden av antal anmälda arbetsolyckor mellan arbetsställen av olika storlek kan vara att anmälningsbenägenheten skiljer sig åt då exempelvis rutiner för hantering av arbetsskador kan vara olika beroende på arbetsställestorlek.

Figur 3. Anmälda arbetsskador per 1 000 anställda per arbetsställets storleksklass år 2023. Arbetstagare. Arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (Företagsdatabasen 2023).

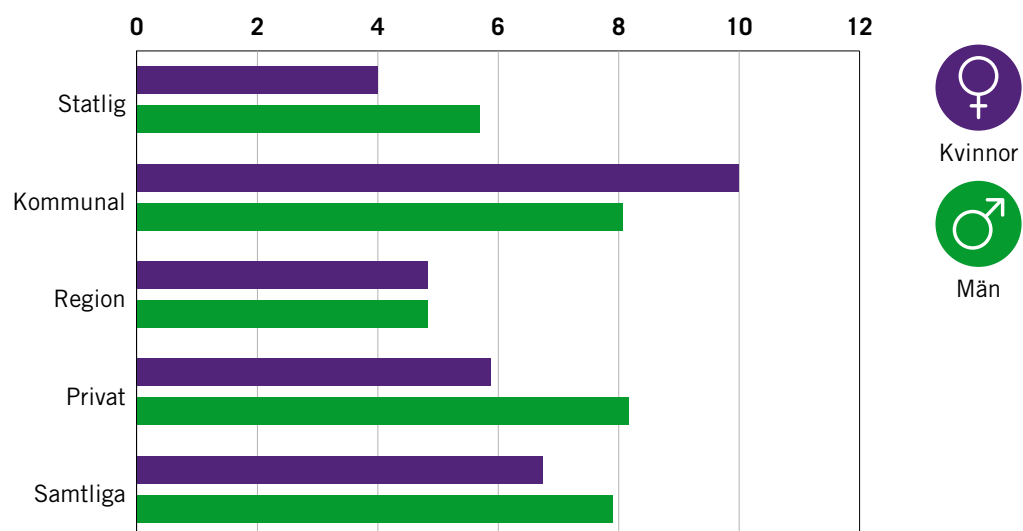
Sektor och kön: Minskning av antalet anmälda arbetssjukdomar från regional och kommunal sektor

Flest arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta anmäldes under 2023 inom den kommunala sektorn för kvinnor, 10,0 anmälningar, vilket är en ökning jämfört med 2022. Därefter följde den privata sektorn med 5,9 anmälningar per 1 000 sysselsatta, vilket är i nivå med 2022. För män gjordes flest anmälningar i den privata sektorn, 8,2 anmälningar, vilket är oförändrat jämfört med 2022. Nästan lika många bland män gjordes inom den kommunala sektorn, 8,1 anmälningar, vilket är en ökning jämfört med 2022.

Flest arbetssjukdomar i förhållande till antalet sysselsatta anmäldes under 2023 inom den kommunala sektorn för kvinnor, 7,6 anmälningar, följt av den statliga sektorn med 2,6 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Även bland män anmäldes flest arbetssjukdomar inom den kommunala sektorn följt av den statliga sektorn, 3,6 respektive 2,1 anmälningar per 1 000 sysselsatta. I jämförelse med 2022 har de anmälda arbetssjukdomarna minskat kraftigt i både den regionala och den kommunala sektorn, detta gäller för både kvinnor och män.

Dessa minskningar av anmälda arbetssjukdomar inom regional och kommunal sektor under 2023 jämfört med 2022 kan förklaras av att anmälningar som rör covid-19 minskat kraftigt. Dessa anmälningar kom framför allt från sysselsatta inom vård- och omsorgsbranschen, vilka till stor del återfinns inom kommunal och regional sektor.

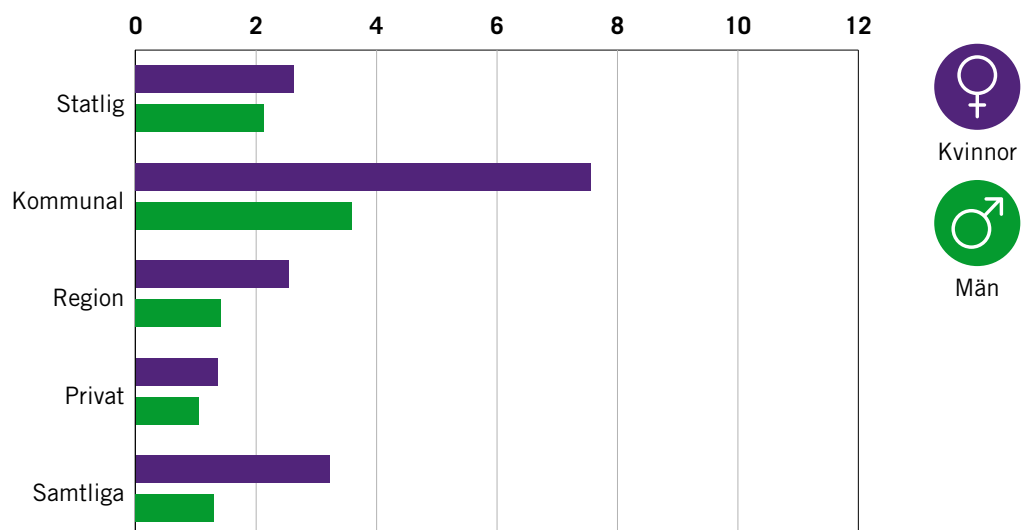
Figur 4a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta fördelat på sektor¹ år 2023. Ålder 16-64 år. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer Statistiska centralbyråns indelning av sektorer i Arbetskraftsundersökningarna. Den baseras på Standarden för institutionell sektorindelning (INSEKT 2014). Privat kan ses som ett samlingsnamn för enheter som inte tillhör den statliga eller kommunala sektorn enligt standarden.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Figur 4b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta fördelat på sektor¹ år 2023. Ålder 16-64 år. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer Statistiska centralbyråns indelning av sektorer i Arbetskraftsundersökningarna. Den baseras på Standarden för institutionell sektorindelning (INSEKT 2014). Privat kan ses som ett samlingsnamn för enheter som inte tillhör den statliga eller kommunala sektorn enligt standarden.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

2. Arbetsolyckor

Under 2023 anmäldes cirka 39 400 arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland arbetstagare och egenföretagare. Det är knappt 4 000 fler jämfört med 2022 (en ökning med 11 %). Ökningen gäller såväl kvinnor som män. Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland män var cirka 22 100 och bland kvinnor cirka 17 300.

Per 1 000 sysselsatta män anmäldes under 2023 cirka 7,9 arbetsolyckor med sjukfrånvaro. Motsvarande antal per 1 000 sysselsatta kvinnor var 6,7. Detta innebär totalt cirka 7,3 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta.

Arbetsolyckor kan ibland anmälas ganska lång tid efter att de har inträffat. Detta avsnitt bygger på olyckor som inträffade under 2023 och som har anmälts fram till och med första kvartalet 2024. Baserat på erfarenheter från tidigare år finns det skäl att tro att antalet kommer att öka med 3-4 procent på grund av att olyckor som inträffat under 2023 anmäls efter första kvartalet 2024.

I detta kapitel redovisas i huvudsak statistik för arbetsolyckor som medfört sjukfrånvaro under minst en dag bland sysselsatta. I tabell 1a i tabellbilagan redovisas antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro från år 1980 och framåt. Statistik för arbetsolyckor utan sjukfrånvaro redovisas i slutet av detta kapitel.

Kön: Ökning av antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro

Under 2023 anmäldes totalt cirka 39 400 arbetsolyckor med sjukfrånvaro, cirka 22 100 bland män och cirka 17 300 bland kvinnor. Det motsvarar 7,9 anmälningar per 1 000 sysselsatta män och 6,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor. Antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta ökade mer för kvinnor än för män 2023 jämfört med 2022. Bland män var ökningen 8,5 procent och bland kvinnor 15 procent.

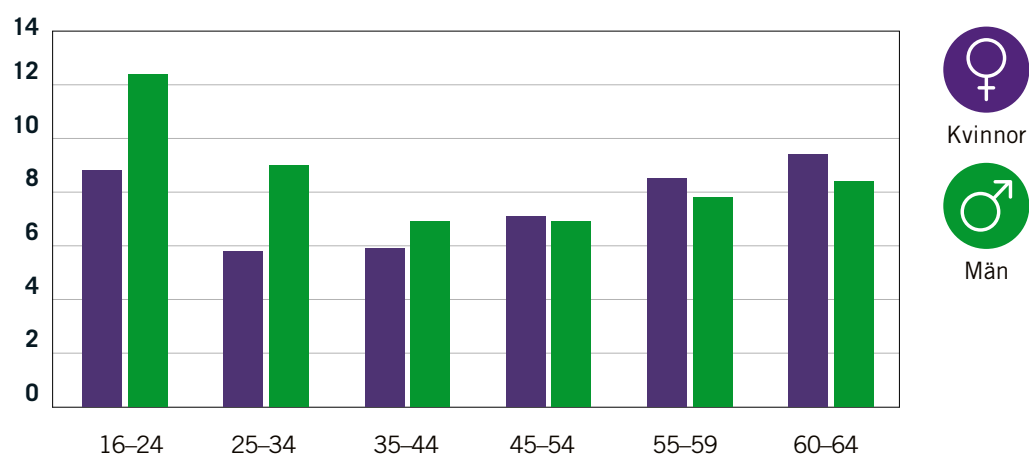
Under 2021 skedde en kraftig ökning av antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnor som till stor del förklaras av att det anmäldes ett stort antal arbetsolyckor som orsakats av biverkningar av vaccination mot covid-19. Detta medförde att antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland kvinnor var rekordhøgt 2021. Under 2022 och 2023 har dessa anmälningar återgått till den nivå som var före covid-19 pandemin, vilket innebär att statistiken för 2023 i stort sett har återgått till 2019 års nivå.

Ålder: Ökning av anmälningar per 1 000 sysselsatta inom samtliga åldersgrupper bland både kvinnor och män

År 2023 ökade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta i samtliga åldersgrupper bland både kvinnor och män jämfört med 2022. Liksom tidigare år var det unga män 16-24 år som under 2023 hade flest anmälningar, 12,4 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Bland kvinnor var det åldersgruppen 60-64 år som hade flest anmälningar per 1 000 sysselsatta, 9,4.

De största skillnaderna mellan män och kvinnor fanns i åldersgrupperna 16-24 år samt 25-34 år. I de övriga åldersgrupperna var skillnaderna betydligt mindre.

Figur 5a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta efter åldersgrupp och kön år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

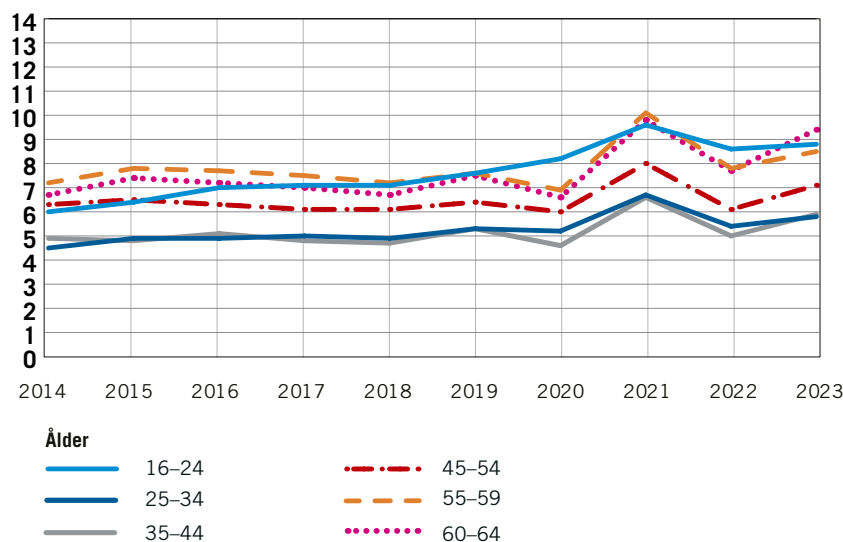
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta: Ökning av antal anmälningar i alla åldersgrupper

Under 2023 ökade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta bland både kvinnor och män i samtliga åldersgrupper jämfört med 2022 (se figur 5b och 5c). Ökningen bland kvinnorna är större än bland männen.

Under perioden 2014-2019 ökade antalet anmälningar bland kvinnor i åldern 16-24, en ökning som fortsatte även under 2020 och 2021. Bland de övriga åldersgrupperna har utvecklingen legat på en mer jämn nivå under perioden 2014-2019 och under 2020 syntes en minskning. Under 2021 skedde en kraftig ökning i samtliga åldersgrupper, framför allt för kvinnor. Under 2022 minskade antalet anmälningar inom samtliga åldersgrupper både för kvinnor och män för att under 2023 återigen öka. De unga männen, 16-24 år, har över tid legat på en betydligt högre nivå jämfört med övriga åldersgrupper.

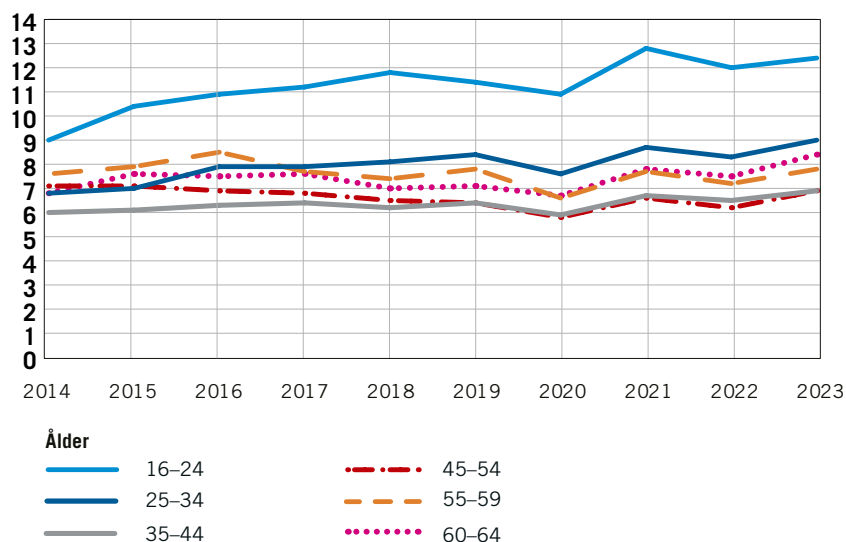
Figur 5b. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor efter åldersgrupp. År 2014-2023.

Kvinnor

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 5c. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män efter åldersgrupp. År 2014–2023.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Trolig frånvaro: En fjärdedel av anmälningarna leder till mer än 14 dagars sjukfrånvaro

Den som anmäler en arbetsolycka med sjukfrånvaro får uppskatta om skadan kommer att medföra frånvaro i 1–3 dagar, 4–14 dagar eller över 14 dagar, eller om arbetsolyckan haft en dödlig utgång.

År 2023 beräknades 40 procent av de anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro bland kvinnor medföra kort frånvaro, 1–3 dagar. En fjärdedel av de anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro bland kvinnor uppskattades leda till lång frånvaro, mer än 14 dagar.

Andelen män som beräknades ha kort frånvaro, 1–3 dagar, var 37 procent 2023. Andelen som uppgav att den troliga frånvaron var 4–14 dagar var nästan lika stor, 34 procent. Drygt en fjärdedel av de anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro beräknades ha lång frånvaro, mer än 14 dagar.

År 2023 inträffade 55 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång (50 män och 5 kvinnor) i den svenska arbetskraften. Det var det högsta antalet sedan 2011 då det inträffade 58 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång. Under 2023 var det, liksom tidigare år, män som drabbades av betydligt fler arbetsolyckor med dödlig utgång än kvinnor. Sett till de senaste tio åren är 2020 det år som har lägst antal arbetsolyckor med dödlig utgång, 24 stycken. Se mer i kapitel 3 Arbetsolyckor med dödlig utgång.

Tabell b: Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter trolig frånvaro 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Trolig frånvaro	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
1–3 dagar	6 887	40	8 228	37	15 115	38
4–14 dagar	5 997	35	7 592	34	13 589	34
Mer än 14 dagar	4 459	26	6 205	28	10 664	27
Dödsfall	5	0	50	0	55	0
Totalt	17 348	100	22 075	100	39 423	100

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Avvikelse: Förlorad kontroll och fall av person vanligast

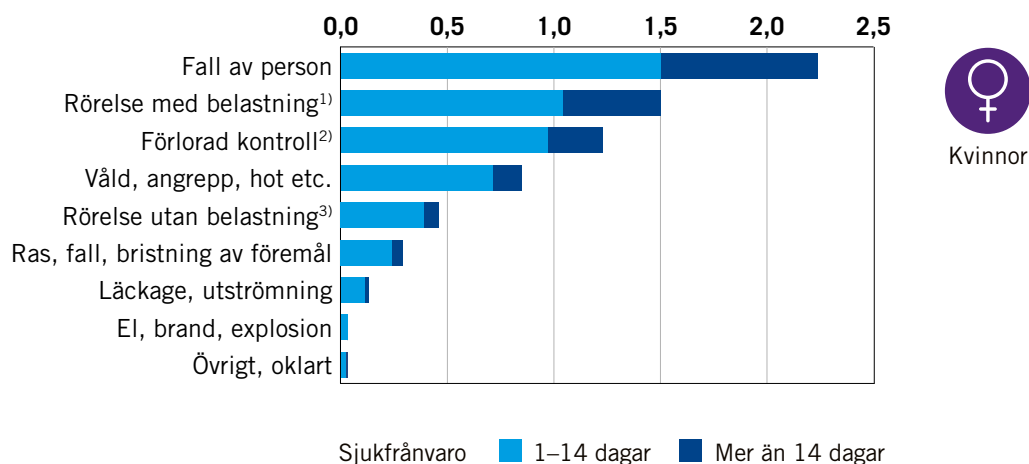
När en arbetsolycka inträffar har som regel något som avviker från det normala i arbetet skett. I Arbetsmiljöverkets informationssystem om arbetsskador (ISA) finns uppgiften registrerad i variabeln avvikelse. Avvikelserna kan handla om att den olycksdrabbade, eller någon annan, utförde en arbetsuppgift på ett icke normalt sätt eller att något före olyckan frångick det vanliga. I figur 6a och 6b har de avvikelser som orsakade arbetsolyckorna med sjukfrånvaro 2023 grupperats i åtta huvudkategorier för kvinnor respektive män.

Den vanligaste avvikelsen bland kvinnor 2023 var kategorin Fall av person, 2,2 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Fall av person kan bland annat innebära halkning, snubbling eller andra fall på samma nivå men även fall från höjd, exempelvis från trappor, tak och stegar. Näst vanligaste avvikelsen bland kvinnor, med 1,5 anmälningar per 1 000 sysselsatta var Rörelse med belastning (tungt lyft, feltramp etc.).

Förlorad kontroll var den vanligaste avvikelsen bland män 2023, med cirka 2,3 anmälda arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta. I kategorin ingår förlorad kontroll över maskiner, handverktyg (såväl manuella som maskinella) och förlorad kontroll över transportmedel (truckar, fordon etc.). Fall av person var den näst vanligaste avvikelsen för män 2023, med cirka 1,9 anmälningar per 1 000 sysselsatta.

För samtliga avvikelser, bland både kvinnor och män, är det den kortare frånvaron, 1–14 dagar, som är vanligast.

Figur 6a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor efter den avvikelse som orsakat skadan och trolig frånvaro år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

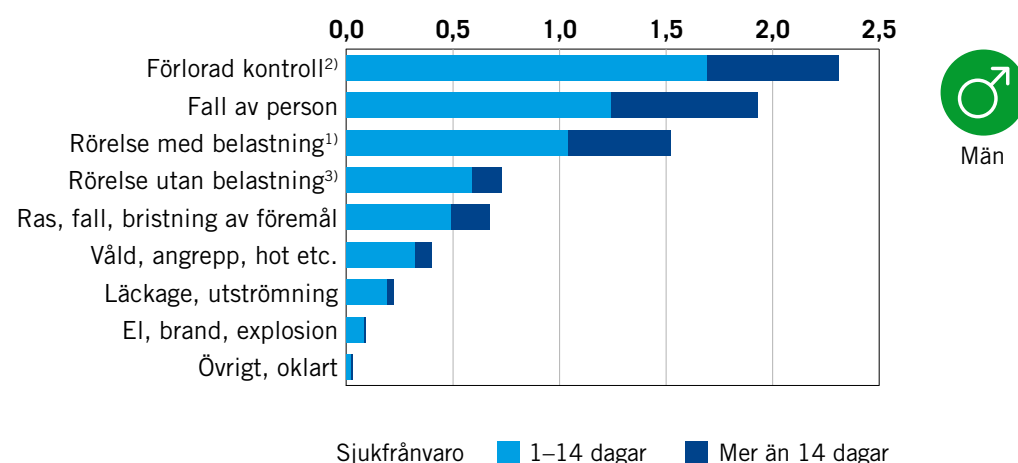
1) Fysisk ansträngning utöver det normala såsom lyft eller bärning samt plötslig fysisk ansträngning i samband med till exempel snedtramp eller halkning.

2) Den skadade eller annan person förlorade kontrollen över maskin, transportutrustning, verktyg eller djur.

3) Slagit emot, trampat på något etc. vid gång eller annan kroppsrörelse.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Figur 6b. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män efter den avvikelse som orsakat skadan och trolig frånvaro år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Fysisk ansträngning utöver det normala såsom lyft eller bärning samt plötslig fysisk ansträngning i samband med till exempel snedtramp eller halkning.

2) Den skadade eller annan person förlorade kontrollen över maskin, transportutrustning, verktyg eller djur.

3) Slagit emot, trampat på något etc. vid gång eller annan kroppsrörelse.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS)

I figur 7a och 7b visas utvecklingen över tid för de vanligaste orsakerna (avvikelser) till anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Utvecklingen av de olika avvikelserna varierar över tid och skiljer sig åt mellan könen. Den kraftigaste förändringen sedan 2003 är ökningen av kategorin Läckage, utströmning bland kvinnor under 2021 som orsakades av anmälningar kopplade till biverkningar av vaccination mot covid-19. En annan förändring under pandemin är minskningen av Fall av person under 2020 för både män och kvinnor.

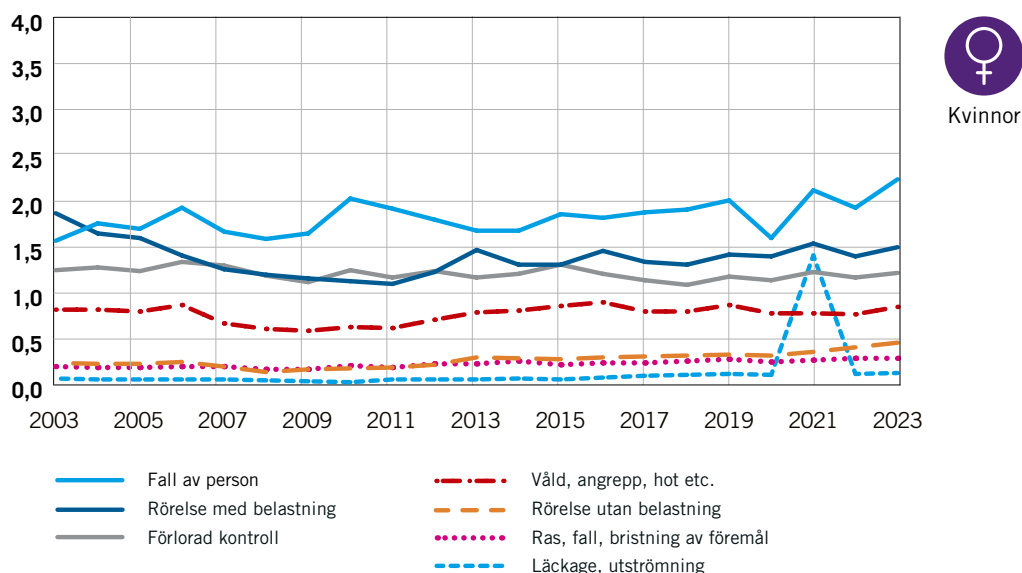
Bland kvinnor ökade antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro under 2023 jämfört med 2022. Främst ökade antalet anmälningar av olyckor orsakade av Fall av person, vilka nu ligger på den högsta nivån sett till den senaste tioårsperioden. Nivåerna på övriga avvikelser har i stort sett varit oförändrade sedan ett par år tillbaka.

Sedan 2004 är Fall av person den avvikelse som har haft flest anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor. Därefter är det avvikelserna Rörelse med belastning och Förlorad kontroll som har haft flest anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor.

Bland män är det avvikelsen Förlorad kontroll som över tid har haft flest antal anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Trenden har sedan 2003 varit nedåtgående men med viss variation från ett år till ett annat.

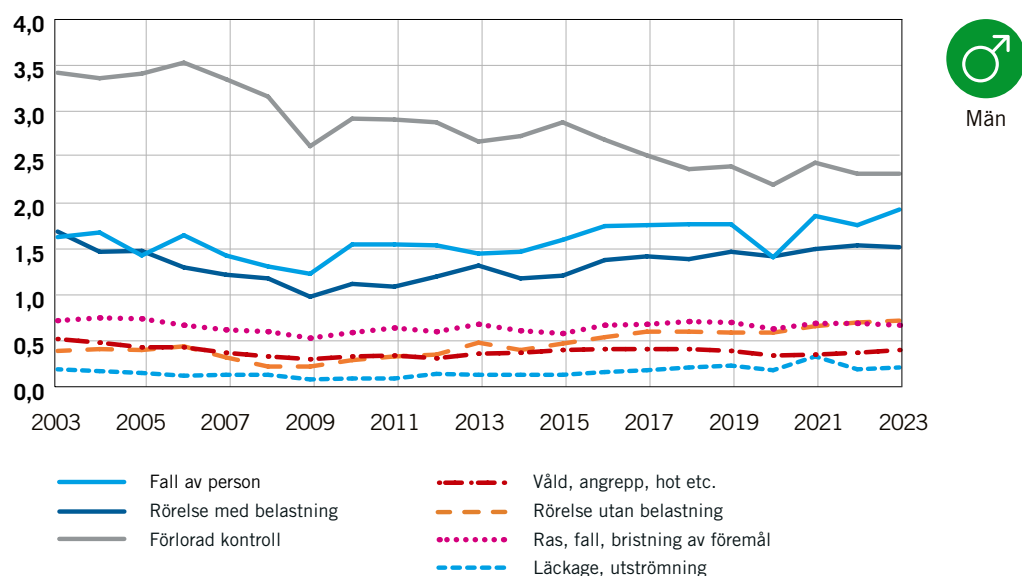
Även om antalet anmälningar av arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakade av fall har varierat över tid har det återkommande varit den näst vanligaste avvikelsen bland män. Jämfört med 2022 har Fall av person ökat under 2023. Rörelse med belastning har sedan 2009 en svagt uppåtgående trend. För övriga avvikelser har nivåerna i stort sett varit oförändrade sedan 2003.

Figur 7a. Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2003-2023, efter avvikelse. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Figur 7b. Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män år 2003-2023, efter avvikelse. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Yttre faktor: Hala underlag vanlig faktor

Med yttre faktor menas den faktor som huvudsakligen bidragit till att en arbetsolycka inträffat. Det kan vara ett verktyg, ett föremål, ett instrument eller en maskin, men också en annan person än den skadade.

Yttre faktorn Byggnader, anläggningar och arbetsområden innebär oftast att den skadade föll eller slog emot något som var beläget inom en byggnad, en anläggning eller ett arbetsområde. Över marknivå, syftar på en stege, en byggnadsställning, ett tak eller liknande. Halkar man på ett golv inträffar olyckan i marknivå.

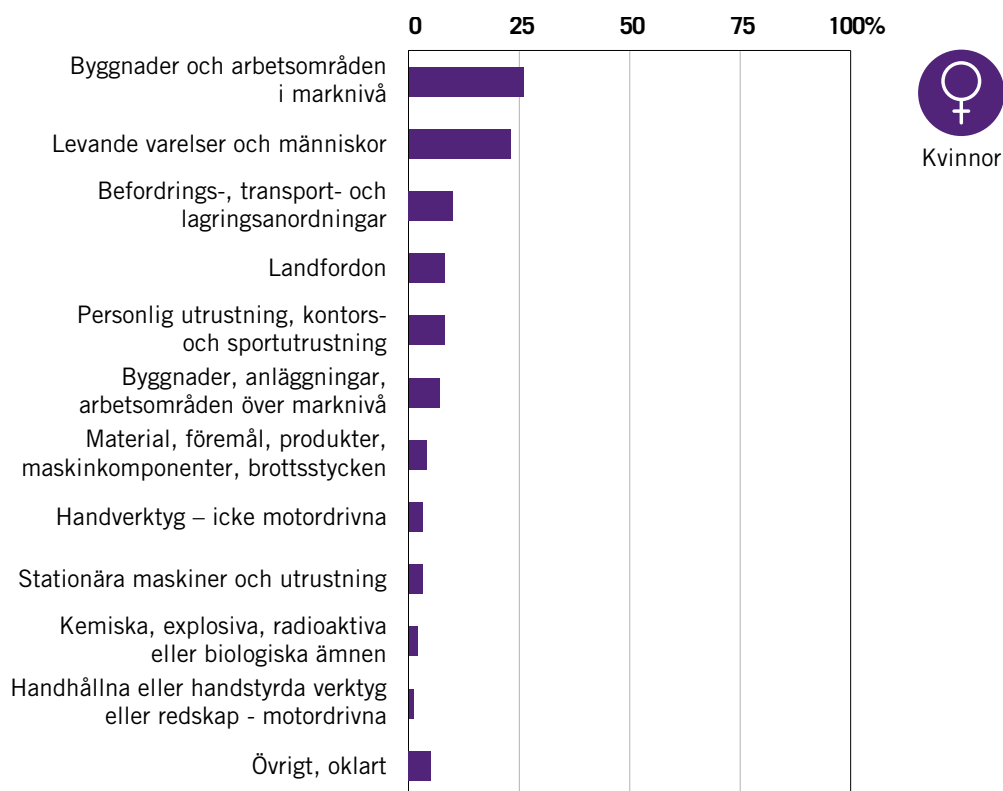
Yttre faktorn Levande varelser och människor etc. innebär ofta att en annan person direkt eller indirekt orsakade skadan. Det kan till exempel gälla att en person skadade sig vid lyft av vårdtagare, eller att en annan person oavsiktligt slog eller knuffade den skadade. Det kan också vara frågan om hot eller medvetet fysiskt våld. Även djurolyckor räknas till yttre faktorn Levande varelser och människor, liksom skador orsakade av träd och växter samt smittsamma ämnen och virus.

Figur 8a och 8b visar antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro fördelat efter yttre faktor och kön under 2023.

De yttre faktorer som var vanligast bland kvinnor, en fjärdedel vardera, var Byggnader och arbetsområde i marknivå (hala underlag etc.) respektive Levande varelser och människor.

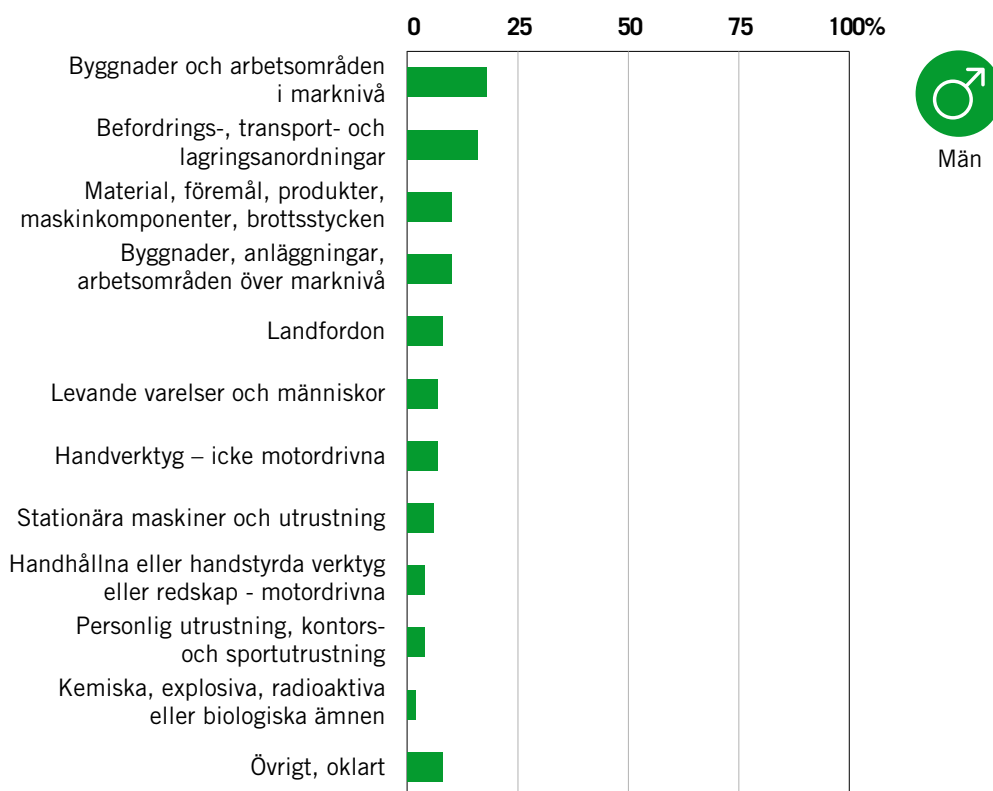
Bland män var de yttre faktorerna Byggnader och arbetsområden i marknivå (hala underlag etc.) respektive Befordrings-, transport- och lagringsanordningar (truckar, kranar etc.) vanligast under 2023.

Figur 8a. Andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter yttre faktor för kvinnor år 2023. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Figur 8b. Andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter yttre faktor för män år 2023. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

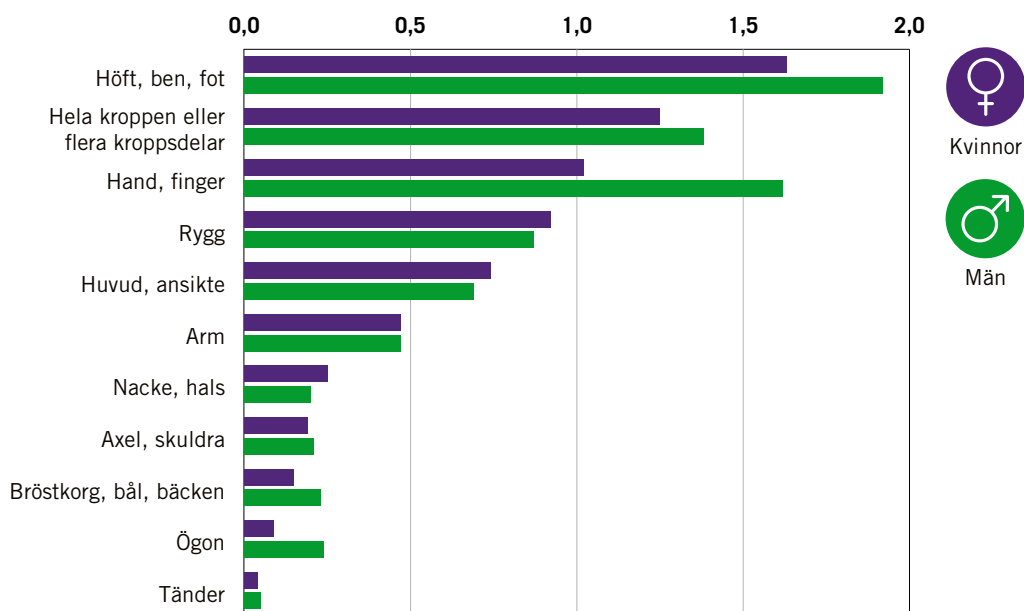
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Skadad kroppsdel: Vanligast med olyckor som skadar höft, ben eller fot

I figur 9 visas hur antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta fördelade sig efter skadad kroppsdel och kön under 2023. Bland kvinnor var det vanligast att man skadade Höft, ben eller fot, 1,5 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta. Skador i Höft, ben eller fot var även den vanligaste skadan bland män 2023 med 1,9 anmälningar per 1 000 sysselsatta.

Bland kvinnor var det näst vanligast med skador på Hela kroppen eller flera kroppsdelar med 1,25 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Bland män var skador i Hand, finger de näst vanligaste kroppsdelarna som skadades med 1,6 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Många olyckor ledde också till ryggskador bland både kvinnor och män.

Figur 9. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta efter huvudsaklig skadad kroppsdel och kön år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Näringsgren: Många anmälningar inom Transport och magasinering

I figur 10 visas antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro i relation till antalet sysselsatta för respektive branschgrupp och kön. Sysselsättningsuppgifterna som använts avser år 2022 (BAS) då uppgifter om antal sysselsatta per branschgrupp ännu inte finns för 2023. Samtliga verksamma vid ett arbetsställe förs till samma branschgrupp oberoende av vad de jobbar med eller har för yrke.

Antalet sysselsatta varierar stort mellan olika branschgrupper. Likaså varierar könsfördelningen inom många branschgrupper. Inom exempelvis Vård och omsorg; sociala tjänster är kvinnor i stor övervikt medan det motsatta gäller i branschgruppen Tillverkningsindustri. I branschgrupper med ett relativt sett litet antal sysselsatta kan en förhållandevis liten förändring i antalet anmälningar få stort genomslag i den relativa frekvensen.

Redovisningen följer den övergripande strukturen av branschgrupper (avdelning) som används i Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2007). Antalet anmälningar och antalet sysselsatta per branschgrupp, som ligger till grund för de relativa frekvenserna, varierar kraftigt mellan olika branschgrupper.

Den genomsnittliga relativa frekvensen för kvinnor 2023 var 6,7 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta, vilket är en ökning jämfört med 2022. Motsvarande antal för män var 7,9 under 2023, vilket också är en liten ökning jämfört med 2022.

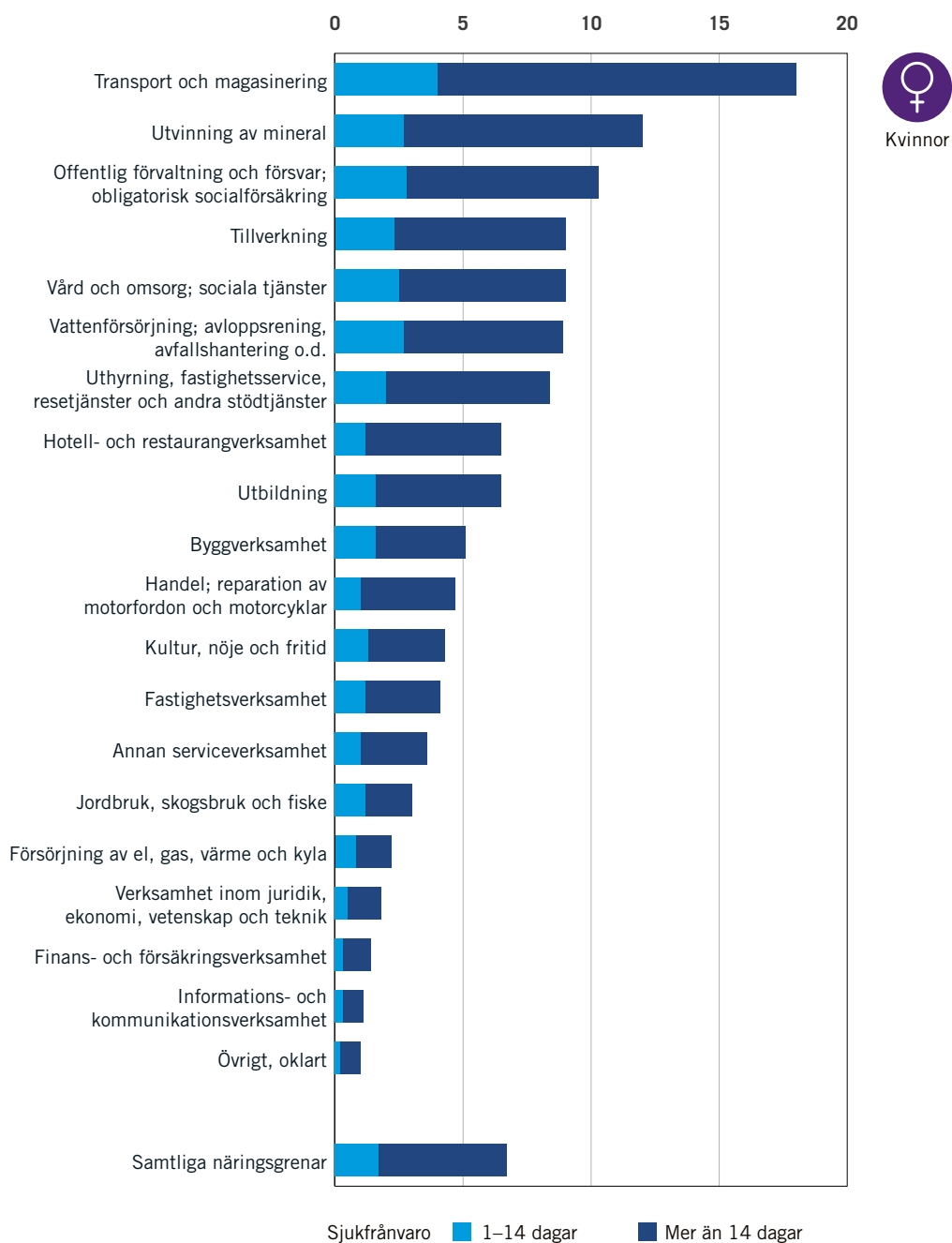
Bland kvinnor var det Transport och magasinering som hade flest antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta 2023, 18,0. Utvinning av mineral är den branschgrupp som har näst högst relativ frekvens bland kvinnor, 12,0.

Bland män var det Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering o.d som hade högst antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta under 2023, 17,5. Transport och magasinering låg näst högst med 17,1.

Lägst antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1000 sysselsatta 2023, bland både kvinnor och män, fanns inom branschgrupperna Informations- och kommunikationsverksamhet och Finans- och försäkringsverksamhet.

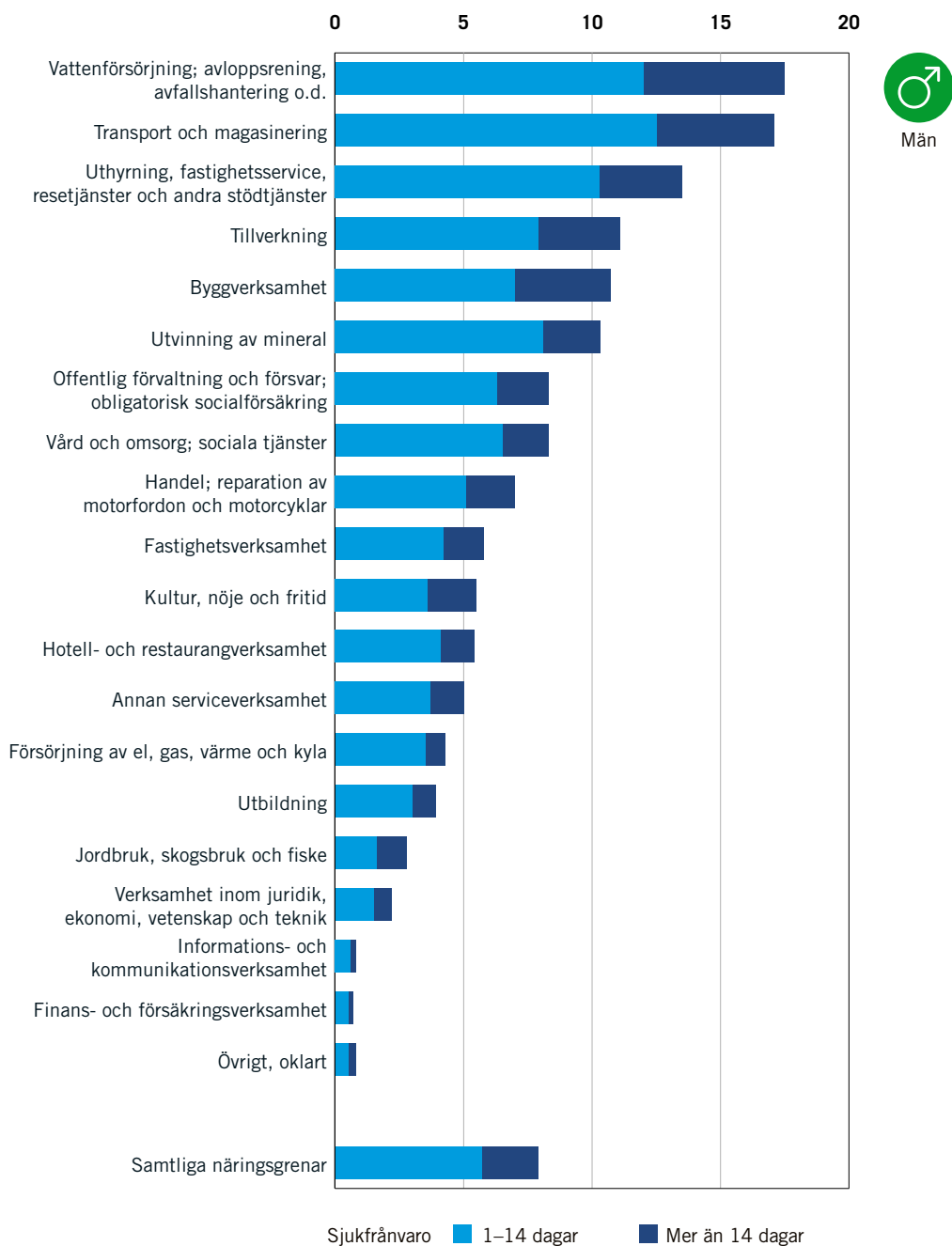
I tabell 2 i bilagan visas relativa frekvenser för olika branscher på en mer detaljerad nivå än i figur 10a och 10b.

Figur 10a. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor efter näringsgren på avdelningsnivå år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Figur 10b. Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män efter näringsgren på avdelningsnivå år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland truckförare för män samt process- och maskinoperatörsarbetare för kvinnor

Antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro varierar stort mellan olika yrken. I figur 11a och 11b har antalet anmälningar satts i relation till hur många som jobbar inom respektive yrkesgrupp för kvinnor och män. Yrkesklassificeringen som används är International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08). Uppgift om hur många som jobbar inom yrkesgruppen hämtas från SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) för 2023.

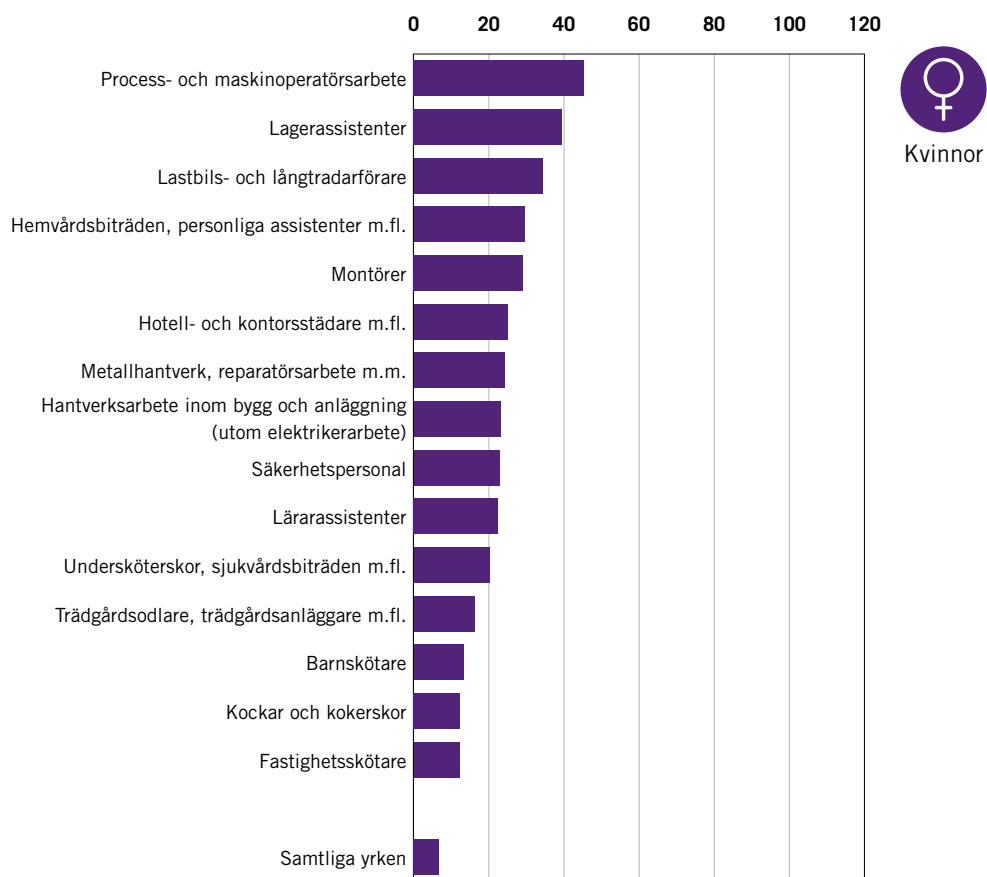
Yrkesklassificeringen i denna rapport görs på flera nivåer. På den mest detaljerade nivån har många yrkesgrupper för få sysselsatta för att kunna redovisas, och kan då istället redovisas på en högre nivå. Redovisningen omfattar bara yrken som har en högre sysselsättningsgrad, med minst 5 000 sysselsatta kvinnor respektive män på redovisad nivå. Mindre yrkesgrupper innebär att skattningarna för dessa blir osäkra och de tas därför inte med i redovisningen. Det innebär att det kan finnas riskutsatta yrkesgrupper som inte ingår i redovisningen. Vissa yrkesgrupper i figurerna redovisas bara för ett av könen. Det kan bero på att färre än 5 000 av det motsatta könet är verksamma inom yrket, eller att det är färre än 10 anmälningar per yrke och kön.

Bland kvinnor var det process- och maskinoperatörsarbetare som hade flest anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta 2023, 45,3. Därefter följer lagerassistenter med 39,5.

Bland män har truckförare den högsta relativa frekvensen under 2023, 112,7. Byggnadsträarbetare och inredningssnickare var den yrkesgrupp som hade näst flest anmälningar, 103,2 per 1 000 sysselsatta.

En mer omfattande tabell med fördelningen av anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro efter yrken finns i tabell 5 och 9 i tabellbilagan. Utöver antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro visar tabellen också antalet arbetsolyckor som orsakats av fall av person samt hur många som orsakats av tunga lyft eller av någon annan fysiskt ansträngande rörelse med belastning.

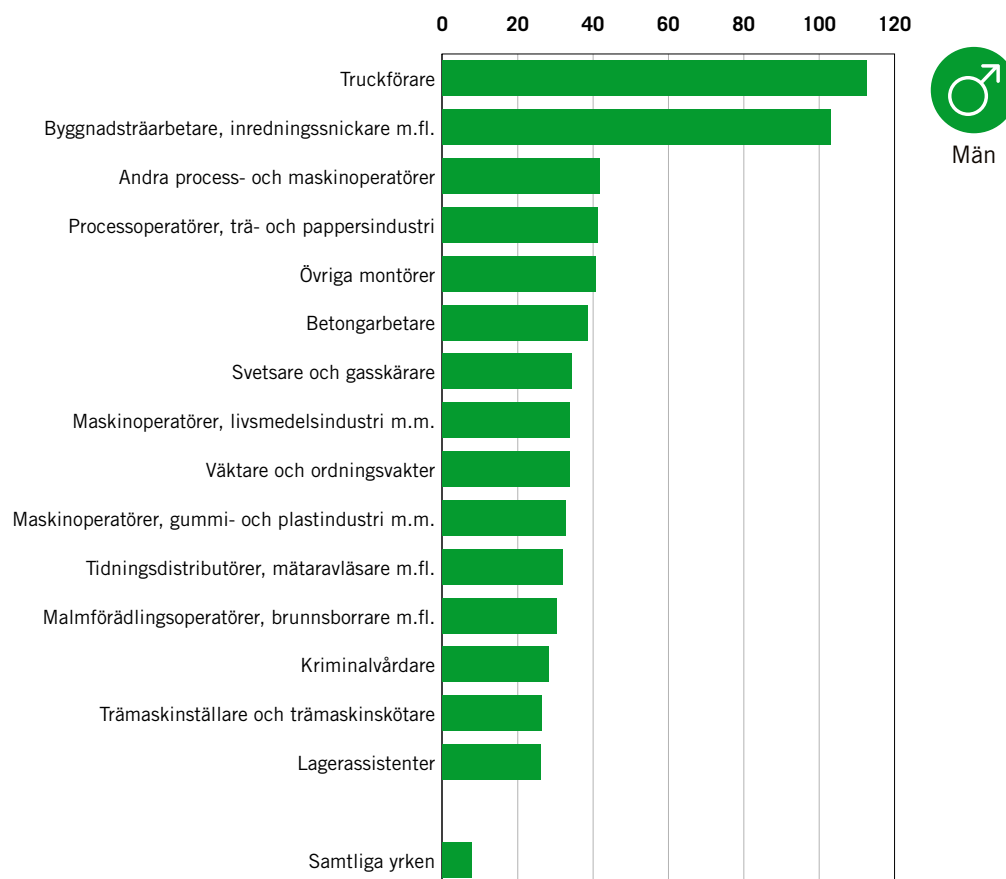
Figur 11a. Yrken¹ med flest anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta kvinnor samt minst 10 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 11b. Yrken¹ med flest anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta män år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta män samt minst 10 anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro.

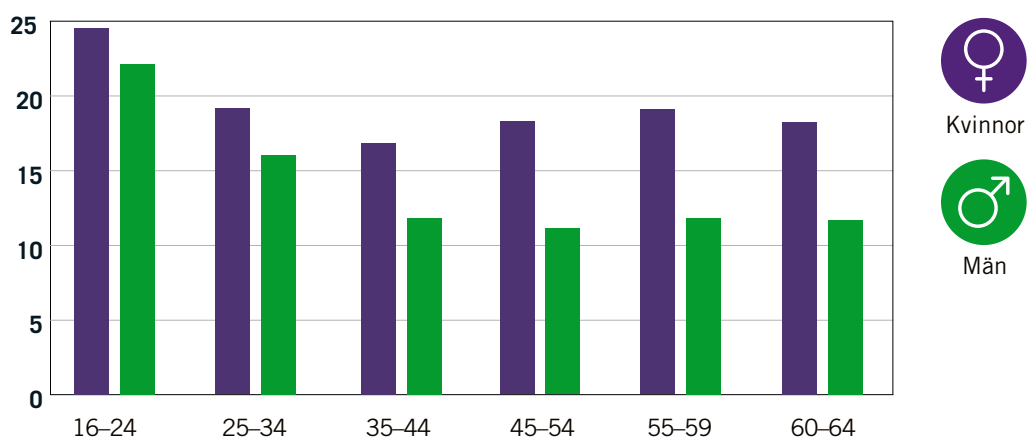
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro: Den vanligaste skadetyper

År 2023 fick Försäkringskassan in 82 700 anmälningar om arbetsolyckor utan sjukfrånvaro bland arbetstagare och egenföretagare, vilket motsvarar 16,1 fall per 1 000 sysselsatta. Det är dubbelt så många jämfört med de anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro vilket gör den till den vanligaste skadetyper.

Till skillnad från arbetsolyckor med sjukfrånvaro anmäldes fler arbetsolyckor utan sjukfrånvaro bland kvinnor än bland män (se figur 12). Kvinnor ligger högre än män med 18,8 anmälningar per 1 000 sysselsatta jämfört med männen, 13,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Liksom för arbetsolyckor med sjukfrånvaro så är det den yngsta åldersgruppen, 16–24 år, som har flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland både kvinnor och män.

Figur 12. Anmälda arbetsolyckor utan sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta efter åldersgrupp och kön år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

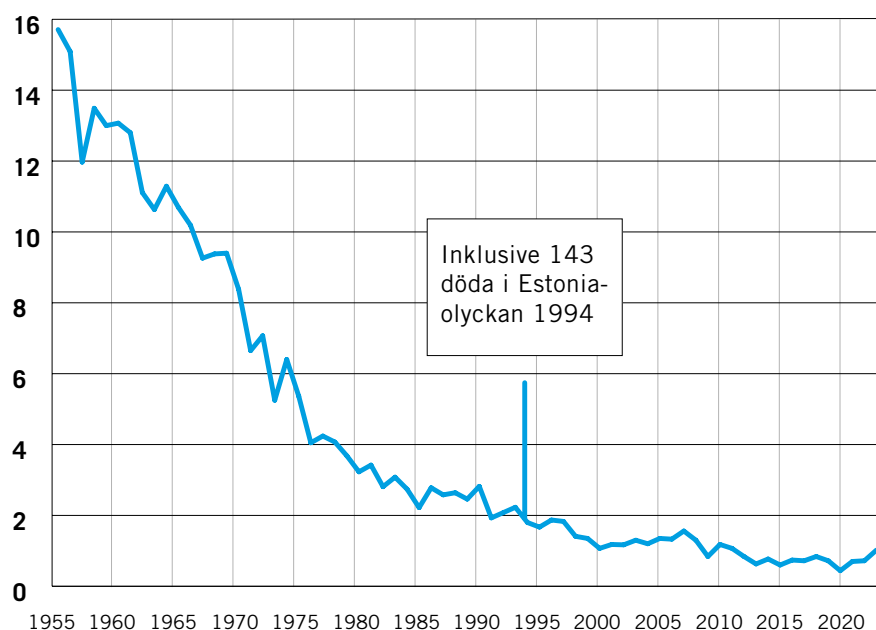
3. Arbetsolyckor med dödlig utgång

År 2023 inträffade 55 arbetsolyckor med dödlig utgång i den svenska arbetskraften, 52 arbetstagare (varav 5 kvinnor) och 3 egenföretagare (ingen kvinna). Det innebär 0,8 arbetsolyckor med dödlig utgång i arbete per 100 000 sysselsatta. Utöver dessa inträffade även 5 arbetsolyckor med dödlig utgång under 2023 bland utländska medborgare i samband med arbete i Sverige. Det omkom även 3 personer i arbetsmarknadsåtgärder eller i andra aktiviteter som omfattas av socialförsäkringsbalken men där personer inte ingår i den svenska arbetskraften. År 2022 omkom 40 arbetstagare och egenföretagare i arbetet, och 2021 var det 39 stycken. Under perioden 2014–2023 inträffade totalt 400 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång i den svenska arbetskraften. I genomsnitt blir det 40 stycken varje år.

Arbetstagare och egenföretagare: Ökning av arbetsolyckor med dödlig utgång under 2023

I ett långt perspektiv har antalet arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet bland arbetstagare minskat kraftigt. Figur 13 visar på en stor minskning av arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 arbetstagare fram till slutet av 1970-talet och därefter en svagare nedgång. År 2023 inträffade 55 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång (50 män och 5 kvinnor) i den svenska arbetskraften. Det var det högsta antalet sedan 2011 då det inträffade 58 stycken arbetsolyckor med dödlig utgång. Huvuddelen av ökningen under 2023 fanns inom branschgruppen Byggverksamhet.

Figur 13. Antal arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 arbetstagare år 1955–2023.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA) och Statistiska centralbyrån (BAS)

För egenföretagare finns arbetsskadestatistik sedan 1979. För drygt 30 år sedan var antalet omkomna egenföretagare ungefär 30 stycken årligen, medan antalet under den senaste tioårsperioden årligen legat på som högst 11 stycken. För 2022 uppgick antalet dödsfall bland egenföretagare till 5 stycken. För 2023 var den siffran 3 stycken. En jämförelse med antalet sysselsatta (relativ frekvens) visar en väsentligt högre frekvens för arbetsolyckor med dödlig utgång i arbete bland egenföretagare än bland arbetstagare, se tabell c nedan. Det beror framför allt på att många av de sysselsatta inom den skadedrabbade branschgruppen Jordbruk, skogsbruk och fiske är egenföretagare.

Tabell c: Arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta. År 2014-2023.

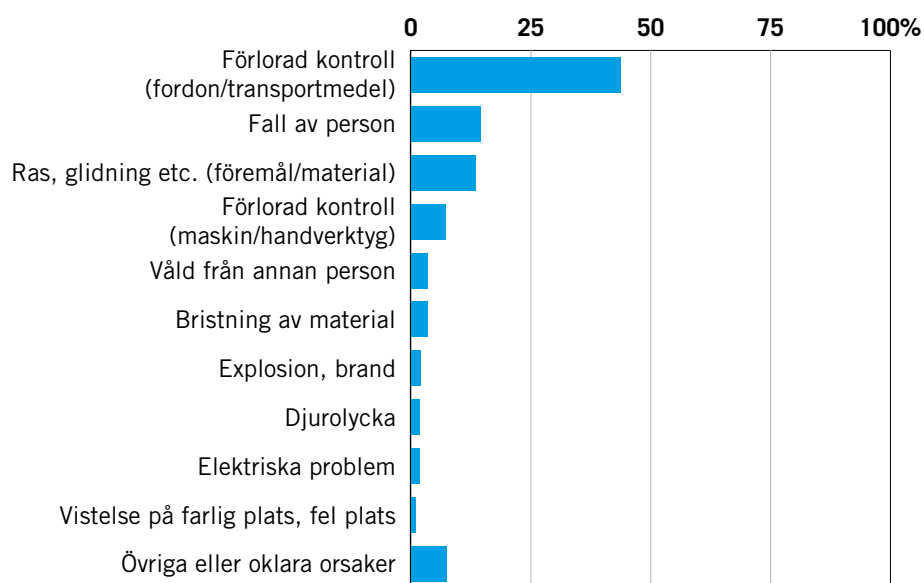
Sysselsatta	Kvinnor	Män	Totalt
Arbetstagare	0,2	1,3	0,7
Egenföretagare	0,1	3,4	2,2
Totalt	0,1	1,4	0,8

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (RAMS/BAS)

Orsaker: De flesta arbetsolyckorna med dödlig utgång har samband med fordon

Den klart vanligaste orsaken till arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet under åren 2014–2023 var Förlorad kontroll över fordon eller andra transportmedel. 175 stycken, eller 44 procent, av de totalt 400 arbetsolyckorna med dödlig utgång i arbete under perioden berodde på detta (figur 14).

Figur 14. Andel arbetsolyckor med dödlig utgång i arbete fördelat på avvikelse (orsak) år 2014–2023. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

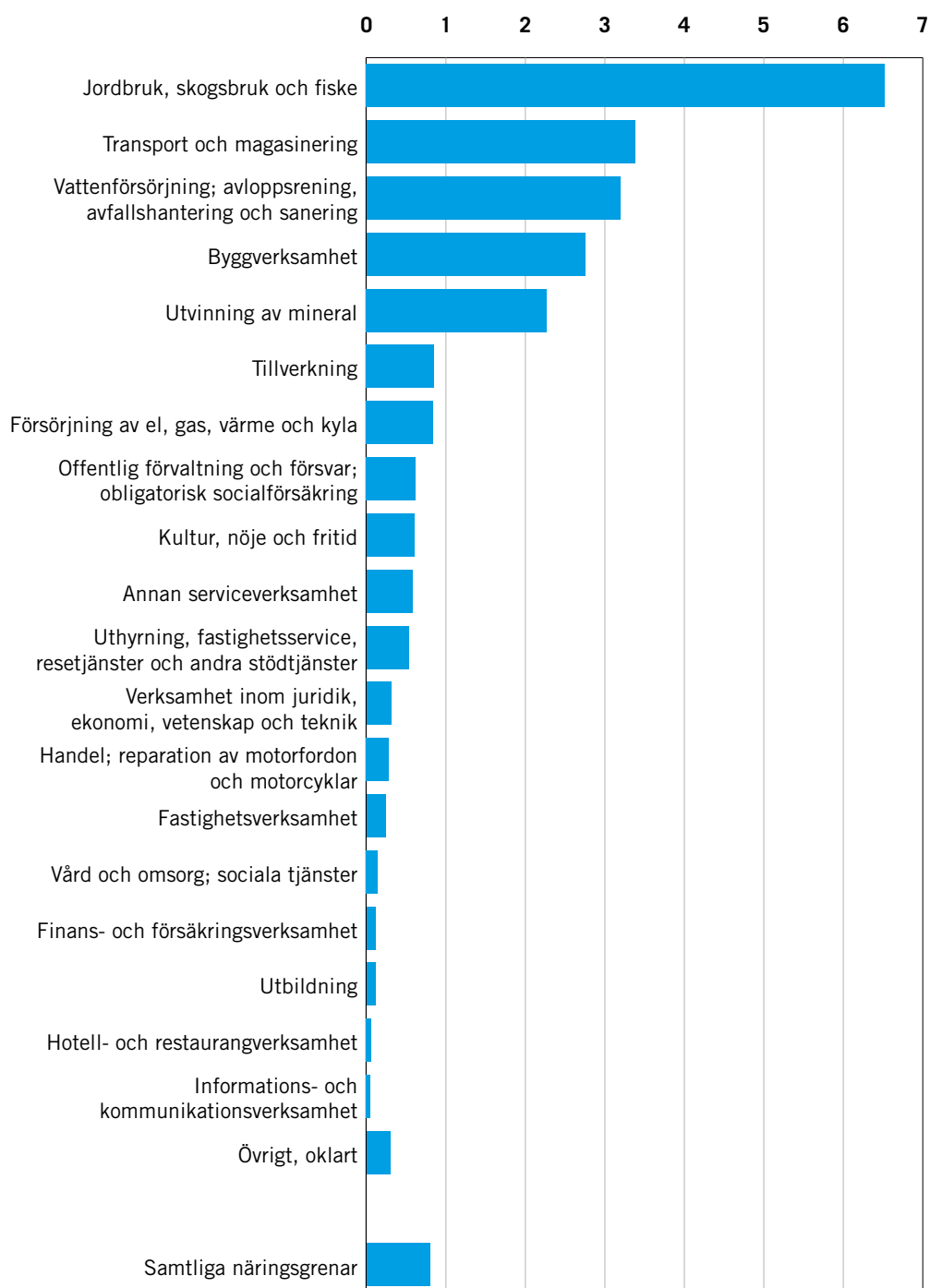
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Näringsgren: Flest arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta inom Jordbruk, skogsbruk och fiske

De branschgrupper i den svenska arbetskraften som har haft flest antal dödsolyckor i arbete under perioden 2014–2023 är Bygghverksamhet, Transport och magasinering, Jordbruk, skogsbruk och fiske samt Tillverkning. Bland egenföretagare var det flest omkomna inom Jordbruk, skogsbruk och fiske.

Sett till antal arbetsolyckor med dödlig utgång i förhållande till antal sysselsatta (relativ frekvens) i respektive branschgrupp, förolyckades flest i arbete under perioden 2014–2023 i branschgruppen Jordbruk, skogsbruk, fiske med 6,5 arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta.

Figur 15. Arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta fördelat på näringsgren på avdelningsnivå år 2014–2023.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS).

Arbetsolyckor med dödlig utgång bland utländsk arbetskraft

Den utländska arbetskraften i Sverige omfattas inte av den svenska socialförsäkringsbalkens bestämmelser utan av deras respektive hemländers försäkringssystem. Arbetsskador som drabbat utländsk arbetskraft som bara tillfälligt befinner sig i Sverige ska anmälas i deras hemland och därför har Försäkringskassan inga uppgifter om dessa arbetsskador. De kan därmed heller inte redovisas i den svenska officiella arbetsskadestatistiken.

Ett undantag görs för arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet som drabbat utländsk arbetskraft i Sverige, vilka särredovisas i den officiella arbetsskadestatistiken. Det inträffade 5 arbetsolyckor med dödlig utgång bland utländska medborgare 2023 i samband med arbete i Sverige. Det är emellertid svårt att uppskatta hur stor risken är för en utländsk arbetstagare att förolyckas i arbete i Sverige. Anledningen är att det inte finns någon uppgift om antalet personer i kategorin utländsk arbetskraft som är sysselsatta i Sverige. Det finns heller inte uppgifter om deras arbetsgivare och därmed inte heller uppgift om branschtillhörighet.

4. Arbetssjukdomar

År 2023 anmälde arbetsgivare drygt 11 900 arbetssjukdomar avseende arbetstagare och egenföretagare till Försäkringskassan. Det är en minskning med cirka 4 700 anmälningar (cirka 28 %) jämfört med 2022. Denna minskning beror till stor del på att anmälningarna på grund av covid-19 nästan helt försvann under 2023. En stor majoritet av antalet anmälningar 2023 avsåg i likhet med tidigare år kvinnor.

Enligt socialförsäkringsbalkens 42:a kapitel 10§ ska arbetsgivare anmäla arbetsskador till Försäkringskassan. Arbetsskador som uppkommit på annat sätt än genom olycksfall i arbetet klassificeras som arbetssjukdomar.

År 2023 anmäldes cirka 11 900 arbetssjukdomar bland arbetstagare och egenföretagare till Försäkringskassan. Det var en minskning jämfört med 2022 då motsvarande siffra var 16 600.

År 2023 avsåg knappt 7 av 10 anmälda arbetssjukdomar kvinnor. Antalet anmälda arbetssjukdomar 2023 motsvarar cirka 3,2 fall per 1 000 sysselsatta kvinnor och cirka 1,3 fall per 1 000 sysselsatta män, vilket var en minskning jämfört med 2022. Minskningen jämfört med 2022 var något större bland kvinnor (-34 %) än bland män (-25 %).

Sett ur ett längre tidsperspektiv, från 2003, så har utvecklingen över antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta på det hela taget varit nedåtgående (se figur 2). De senaste åren har utvecklingen dock vänt. År 2019 syntes en liten uppgång i anmälningarna, en utveckling som under 2020 och 2021 eskalerade med anledning av covid-19 pandemin. Sett till helåret 2022 har antalet anmälningar minskat kraftigt eftersom pandemin avtog med början framför allt under det andra kvartalet. Denna minskning har fortsatt under 2023 och är nu nere på i stort sett samma nivåer som för anmälningarna av arbetssjukdomar som innan pandemin.

Exponeringsfaktor: Organisatoriska och sociala faktorer åter vanligast

De uppgifter som lämnas i anmälan till Försäkringskassan ligger till grund för indelningen av arbetssjukdomarna i olika grupper. En indelning görs utifrån den exponeringsfaktor som anmälaren misstänker orsakat de besvär den skadade fått. Organisatoriska och sociala faktorer, Ergonomiska belastningsfaktorer, Fysikaliska faktorer, Industriella faktorer samt Kemiska eller biologiska faktorer utgör här en övergripande indelning.

Organisatoriska och sociala faktorer kan handla om stress, hög arbetsbelastning, små möjligheter att påverka arbetets utförande eller problem i relationer med kollegor och chefer. Ergonomiska belastningsfaktorer orsakas ofta av en kombination av olika orsaker, bland annat tunga lyft och förflyttningar av bördor, ensidigt och monotont arbete samt olämpliga arbetsställningar. Kemiska eller biologiska faktorer kan handla om kemiska ämnen exempelvis isocyanater samt även om biologiska ämnen såsom bakterier, virus och parasiter.

De vanligaste orsakerna till anmälda arbetssjukdomar år 2023 var Organisatoriska och sociala faktorer (44 %) följt av Ergonomiska belastningsfaktorer (26 %). Man kan notera att den förändring av fördelningen av exponeringsfaktorerna som inträffade under pandemiåren 2020-2021, till viss del under 2022 och framför allt nu under 2023, återgått till vad som gällde 2019 och tidigare. Detta beror till stor del på att pandemin ebbede ut under 2022 och att anmälningar om smitta som ingår i huvudgruppen Kemiska och biologiska faktorer minskat kraftigt sedan dess.

Tabell d: Anmälda arbetssjukdomar efter exponeringsfaktor år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Exponeringsfaktor	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Kemiska och biologiska faktorer	917	11	233	6	1 150	10
- därav smitta	526	6	88	2	614	5
Fysikaliska faktorer	758	9	701	19	1 459	12
- därav vibrationer	81	1	310	8	391	3
- därav buller	240	3	308	8	548	5
Ergonomiska belastningsfaktorer	1 773	21	1 349	37	3 122	26
Organisatoriska och sociala faktorer	4 239	51	994	27	5 233	44
Industriella faktorer, material och produkter	423	5	248	7	671	6
Övriga, oklara faktorer	179	2	124	3	303	3
Samtliga	8 289	100	3 649	100	11 938	100

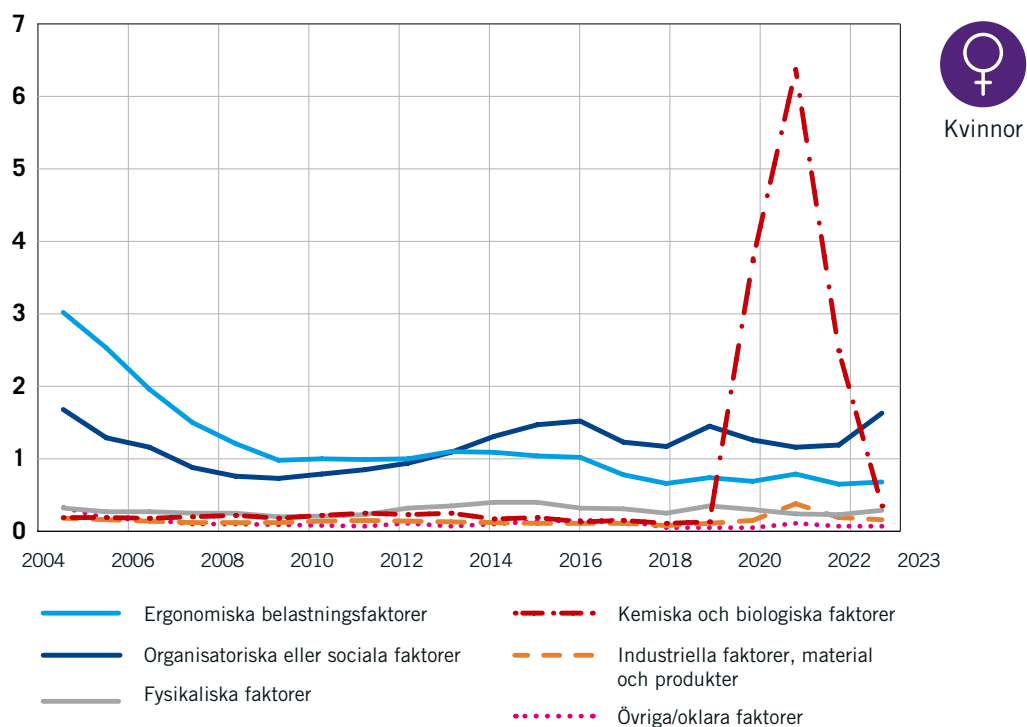
Kursiva rader ingår inte i Samtliga, då de utgör delgrupper av respektive kategori ovan.
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

I figur 16a och 16b visas utvecklingen från år 2004 av antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta för arbetstagare och egenföretagare per kön efter exponeringsfaktor. Sett från 2004 är det tydligt att Ergonomiska belastningsorsaker sjunkit över tid, bland både kvinnor och män. I början av 2010-talet skedde ett skifte för kvinnor genom att Organisatoriska och sociala faktorer tog över som den vanligaste exponeringsfaktorn. Något liknande kan inte ses för män. Under 2019 - 2022 minskade antalet anmälningar av Organisatoriska och sociala faktorer bland kvinnor något, för att under 2023 nå den högsta nivån under den senaste 10-års perioden. Anmälningar orsakade av Ergonomiska belastningsfaktorer har under flera års tid varierat tämligen lite från ett år till ett annat.

Den exceptionella ökningen för Kemiska och biologiska faktorer som sågs under pandemiåren 2020 och 2021 jämfört med tidigare år bröts under 2022 och nergången har fortsatt under 2023. Den kraftiga minskningen av antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta orsakat av Kemiska och biologiska faktorer (där smitta ingår) gör att den inte längre är den vanligaste besvären vare sig för kvinnor eller män.

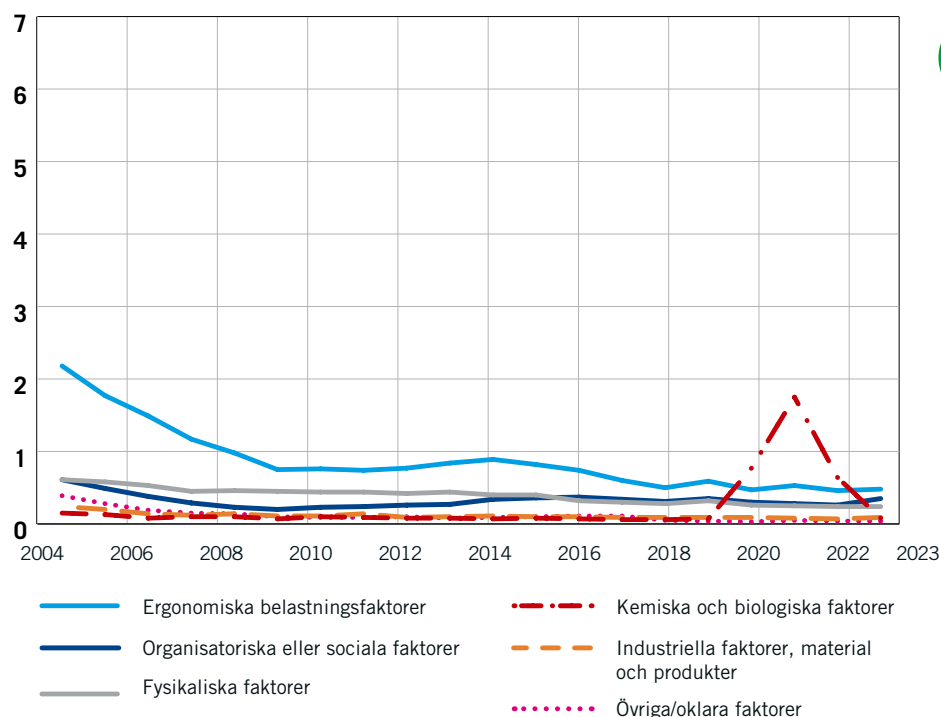
För de övriga huvudgrupperna av exponeringsfaktorer har utvecklingen mellan 2022 och 2023 inneburit förhållandevis små förändringar.

Figur 16a. Antal anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2004-2023, efter exponeringsfaktor (huvudgrupp). Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Figur 16b. Antal anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män år 2004-2023, efter exponeringsfaktor (huvudgrupp). Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

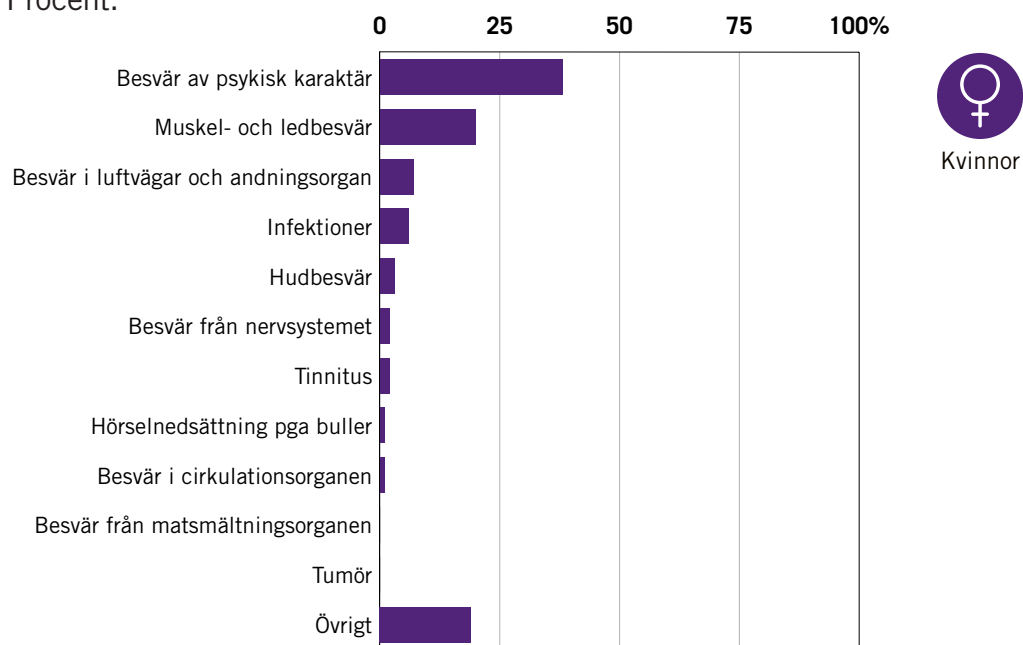
Besvär: Besvär av psykisk karaktär vanligast

De besvär som vid anmälningstillfället uppfattats som de huvudsakliga ligger till grund för indelningen av arbetssjukdomarna i besvärskategorier. Kategorierna bygger i princip på vilket organ eller organsystem som drabbats.

Under covid-19 pandemin var infektioner det vanligaste besväret bland kvinnor. För 2023 har besvär av psykisk karaktär i likhet med tiden före pandemin blivit det vanligaste besväret för kvinnor (38 % motsvarande drygt 3 100 anmälningar). Besvär av psykisk karaktär var fortsatt det näst vanligaste besväret bland män (21 %, motsvarande knappt 800 anmälningar).

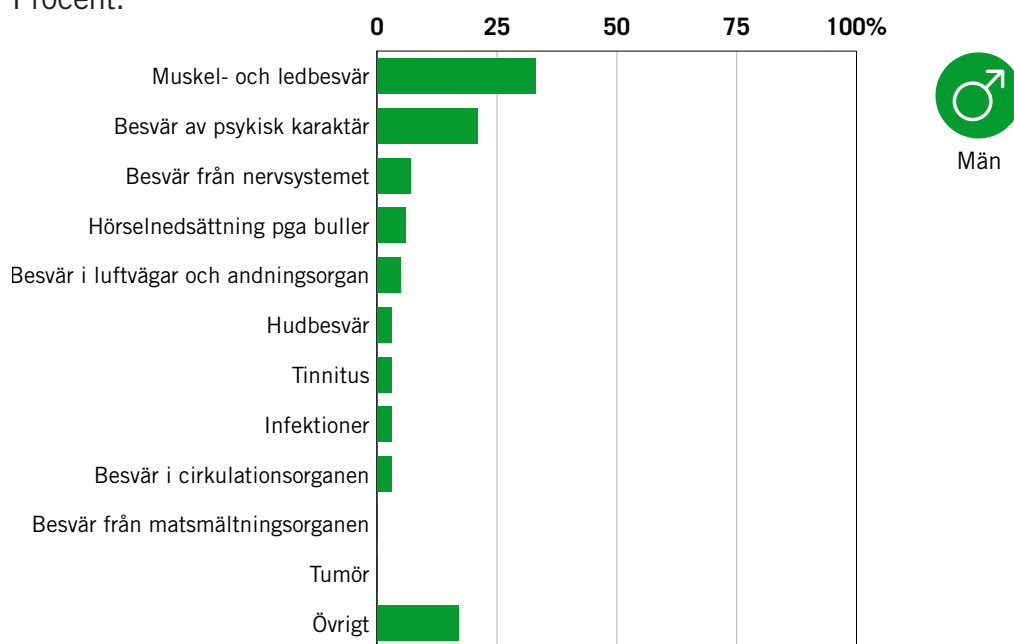
Vid sidan av besvär av psykisk karaktär var muskel- och ledbesvär det näst vanligaste besväret för kvinnor, knappt 1 700 anmälda arbetssjukdomar för 2023, vilket motsvarar 20 procent av alla anmälda arbetssjukdomar.

Figur 17a. Andel anmälda arbetssjukdomar för kvinnor efter huvudsakliga besvär år 2023. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Figur 17b. Andel anmälda arbetssjukdomar för män efter huvudsakliga besvär år 2023. Arbetstagare och egenföretagare. Procent.

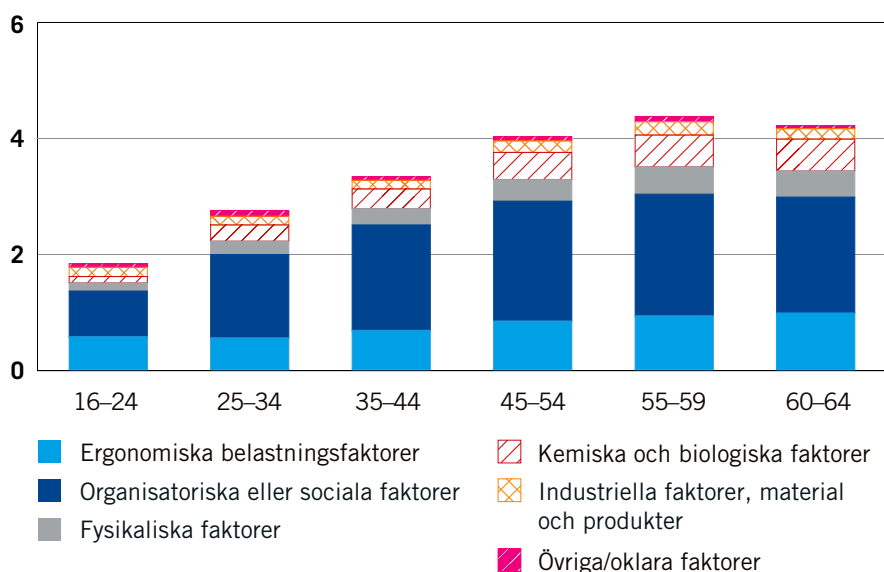
Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

Ålder: Antal anmälningar per 1 000 sysselsatta ökar med stigande ålder

Arbetssjukdomar utvecklar sig ofta under en längre tidsperiod, men den drabbades ålder som redovisas utgår från när arbetssjukdomen anmäldes. För både kvinnor och män gäller att antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta ökar med stigande ålder (se figur 18a och 18b).

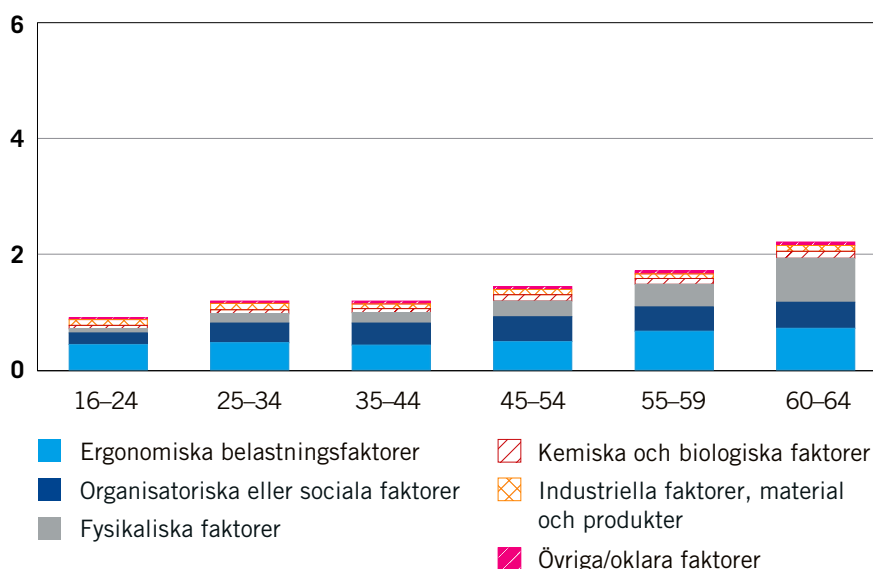
När det gäller kvinnor ökar antalet anmälningar successivt upp till åldersgruppen 60–64 år. För män är mönstret i stort sett likartad men på lägre nivåer än för kvinnorna. Bland kvinnor var anmälningar av arbetssjukdomar på grund av Organisatoriska och sociala faktorer återigen vanligast i samtliga åldersgrupper år 2023, detta efter att Kemiska och biologiska faktorer varit vanligast under pandemiåren. Bland män var Ergonomiska belastningsfaktorer vanligast i alla åldersgrupper utom den äldsta 60 - 64 år. Där var Fysikaliska faktorer vanligast 2023.

Figur 18a. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor efter åldersgrupp år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 18b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män efter åldersgrupp år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Näringsgren: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Offentlig förvaltning för både kvinnor och män

I figur 19a och 19b visas antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta per kön efter branschgrupp. Här visas även fördelningen efter exponeringsfaktor (huvudgrupp) för respektive branschgrupp. Branschindelningen följer Standard för svensk näringsgrensindelning 2007 (SNI 2007). I tabellbilagans tabell 2 är redovisningen mer detaljerad.

Sysselsättningsuppgifterna har tagits från SCB:s register över befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) och avser år 2022 då uppgifter om antal sysselsatta per branschgrupp ännu inte finns tillgängliga för år 2023. Samtliga verksamma vid ett arbetsställe förs till samma bransch oberoende av vad de jobbar med eller har för yrke.

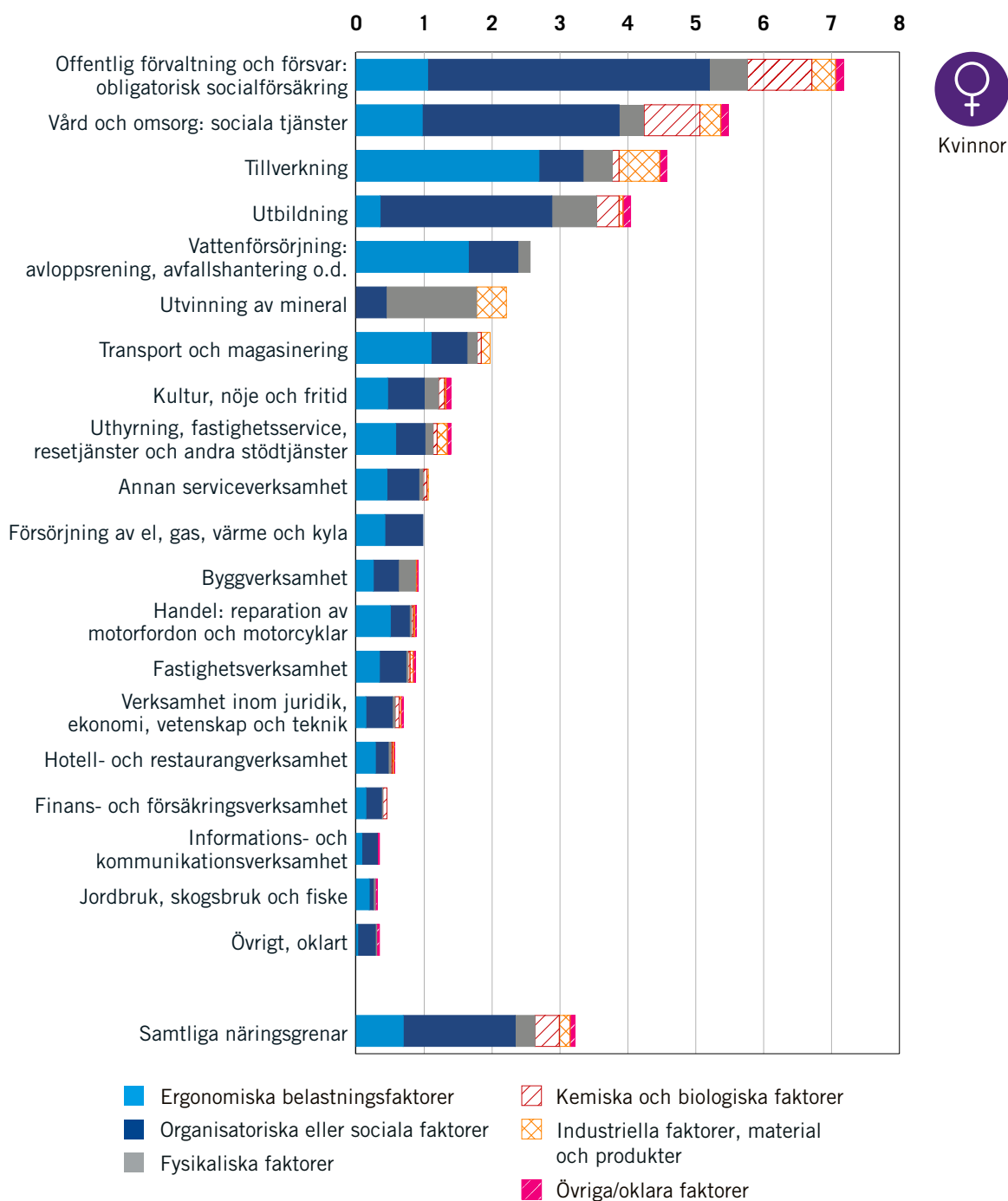
Som nämnts tidigare i denna rapport varierar antalet sysselsatta stort mellan olika branschgrupper. Likaså varierar könsfördelningen i många branschgrupper. I små branschgrupper kan förhållandevis blygsamma förändringar i antalet anmälningar få stort genomslag på de relativa frekvenserna.

Den branschgrupp som 2023 hade flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor var Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring med 7,2 anmälningar.

Den dominerande exponeringsfaktorn var Organisatoriska och sociala faktorer som utgjorde drygt hälften av alla anmälningar i branschgruppen. Näst flest anmälningar per 1 000 sysselsatta hade Vård och omsorg; sociala tjänster. Även i denna branschgrupp är inslaget av anmälningar på grund av Organisatoriska och sociala faktorer stort. Organisatoriska och sociala faktorer utgör en stor andel av anmälningarna inom branschgruppen Utbildning.

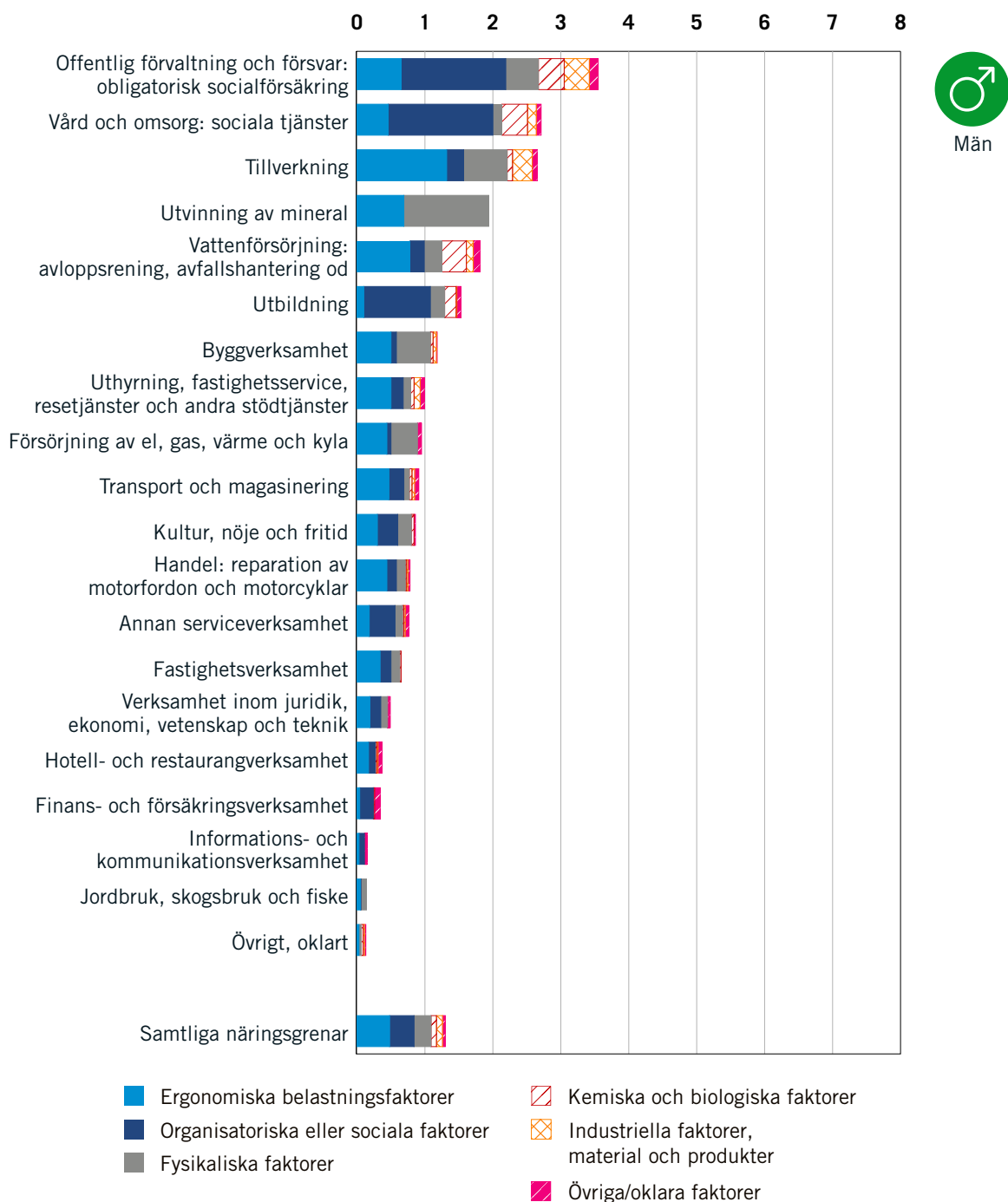
Män uppvisar ett liknande mönster som kvinnor, dock på lägre nivåer. Även här var Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring den klart största branschgruppen sett till antalet anmälningar per 1 000 sysselsatta (3,6 anmälningar). Därefter följer Vård och omsorg; sociala tjänster med 2,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Även bland män var det Organisatoriska och sociala faktorer som var den vanligaste exponeringsfaktorn inom dessa branschgrupper.

Figur 19a. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor efter exponeringsfaktor och näringsgren på avdelningsnivå år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Figur 19b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män efter exponeringsfaktor och näringsgren på avdelningsnivå år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Yrke: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta bland truckförare för män och bland montörer för kvinnor

I figur 20a och 20b har antalet anmälningar satts i relation till hur många som jobbar inom respektive yrkesgrupp¹. Uppgift om hur många som jobbar inom yrkesgruppen hämtas från SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) för år 2023. I vissa yrkesgrupper arbetar endast ett fåtal personer vilket gör skattningarna för dessa osäkra. Därför redovisas bara yrken med minst 5 000 sysselsatta män eller kvinnor.

Yrkesklassificeringen görs på flera nivåer. På den mest detaljerade nivån har många yrkesgrupper för få sysselsatta för att kunna redovisas. Det kan alltså finnas riskutsatta yrkesgrupper som inte ingår i redovisningen. Några yrkesgrupper i figur 20a och 20b redovisas bara för ett av könen, det kan bero på att färre än 5 000 av det motsatta könet är verksamma inom yrket, eller att det är färre än 10 anmälningar per yrke och kön.

År 2023 var montörer m.fl. den yrkesgrupp bland kvinnor som hade flest antal anmälda arbetssjukdomar med 26,7 anmälningar per 1 000 sysselsatta. Därefter följer undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl. med 15,8 anmälningar samt hemvårdsbiträden, personliga assistenter m.fl. med 13,1 anmälningar per 1 000 sysselsatta.

Bland männen var det truckförare som hade den högsta relativa frekvensen för anmälda arbetssjukdomar 2023 med 17,5 anmälningar per 1 000 sysselsatta följt av fordonsmontörer med 16,3 anmälningar samt byggnadsträarbetare, inredningssnickare m.fl. med 11,7 anmälningar.

Arbetssjukdomarnas fördelning efter yrke redovisas mer detaljerat i tabell 5 och 9 i tabellbilagan. Där framgår också hur många av de anmälda arbetssjukdomarna som uppges bero på Ergonomiska belastningsfaktorer, Kemiska och biologiska faktorer eller Organisatoriska och sociala faktorer.

1) Här används yrkesklassificeringen, International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08).

Figur 20a. Yrken¹ med flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta kvinnor samt minst 10 anmälda arbetssjukdomar.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Figur 20b. Yrken¹ med flest anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

1) Omfattar yrken med minst 5 000 sysselsatta män samt minst 10 anmälda arbetssjukdomar.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (AKU)

Organisatoriska och sociala faktorer: Flest anmälningar per 1 000 sysselsatta inom Offentlig förvaltning och försvar samt Vård och omsorg

Anmälda arbetssjukdomar som uppges bero på Organisatoriska och sociala orsaker handlar ofta om alltför mycket arbete eller för hög arbetstakt (stress) samt om problem i relationerna på arbetsplatsen. Problem i relationerna på arbetsplatsen kan innefatta kränkningar, mobbning, utfrysning och trakasserier och kan avser förhållandet till överordnade och arbetskamrater.

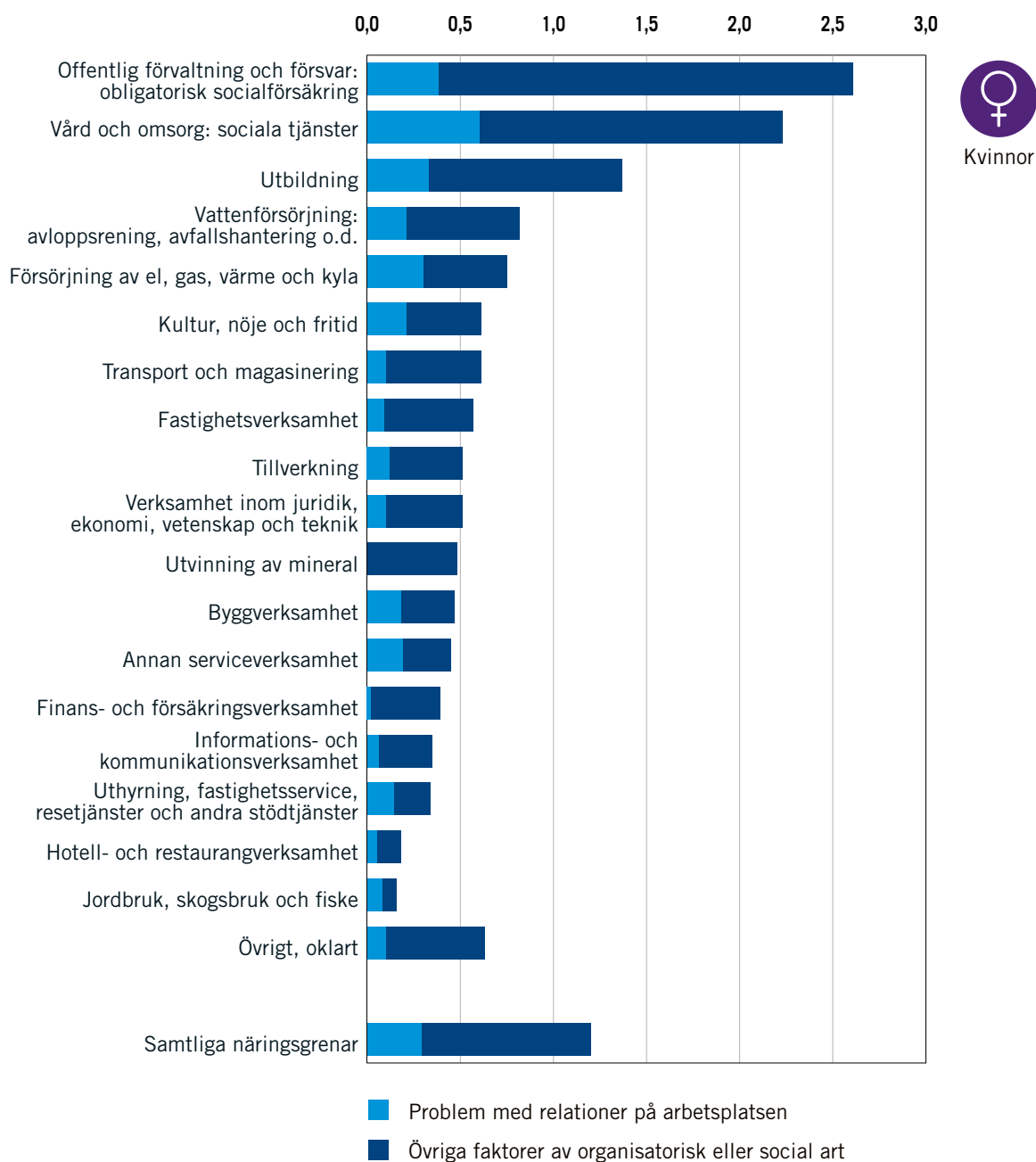
År 2023 stod andelen anmälda arbetssjukdomar som uppgetts vara orsakade av Organisatoriska och sociala faktorer för 44 procent av det totala antalet anmälda arbetssjukdomar. För kvinnor stod anmälningarna av Organisatoriska och sociala faktorer 2023 för 51 procent av de anmälda arbetssjukdomarna, vilket gör detta till den vanligaste faktorn bland kvinnor. Detta innebär också att antal anmälningar per 1 000 sysselsatta är på högsta nivån under den senaste tioårsperioden. Bland män utgjorde Organisatoriska och sociala orsaker 27 procent av de anmälda arbetssjukdomarna, vilket gör den faktorn till den näst vanligaste. Vanligast bland män var Ergonomiska belastningsfaktorer med 37 procent.

I figur 21a och 21b redovisas de branschgrupper som hade de högsta antalen anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta till följd av Organisatoriska och sociala faktorer år 2023. Sett till samtliga branschgrupper anmäldes totalt under 2023 cirka 1,2 arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor till följd av Organisatoriska och sociala faktorer. Motsvarande siffra bland män var 0,3. Av figurerna framgår också hur stor andel av anmälningarna som kan hänföras till problem med relationer på arbetsplatsen, eller andra faktorer av organisatorisk eller social art.

Branschgrupperna Offentlig förvaltning och försvar och Vård och omsorg; sociala tjänster hade högst antal anmälningar per 1 000 sysselsatta kvinnor som var orsakade av Organisatoriska och sociala faktorer. Övriga faktorer, som till exempel alltför mycket arbete och hög arbetstakt, var vanligare orsak än problem i relationer.

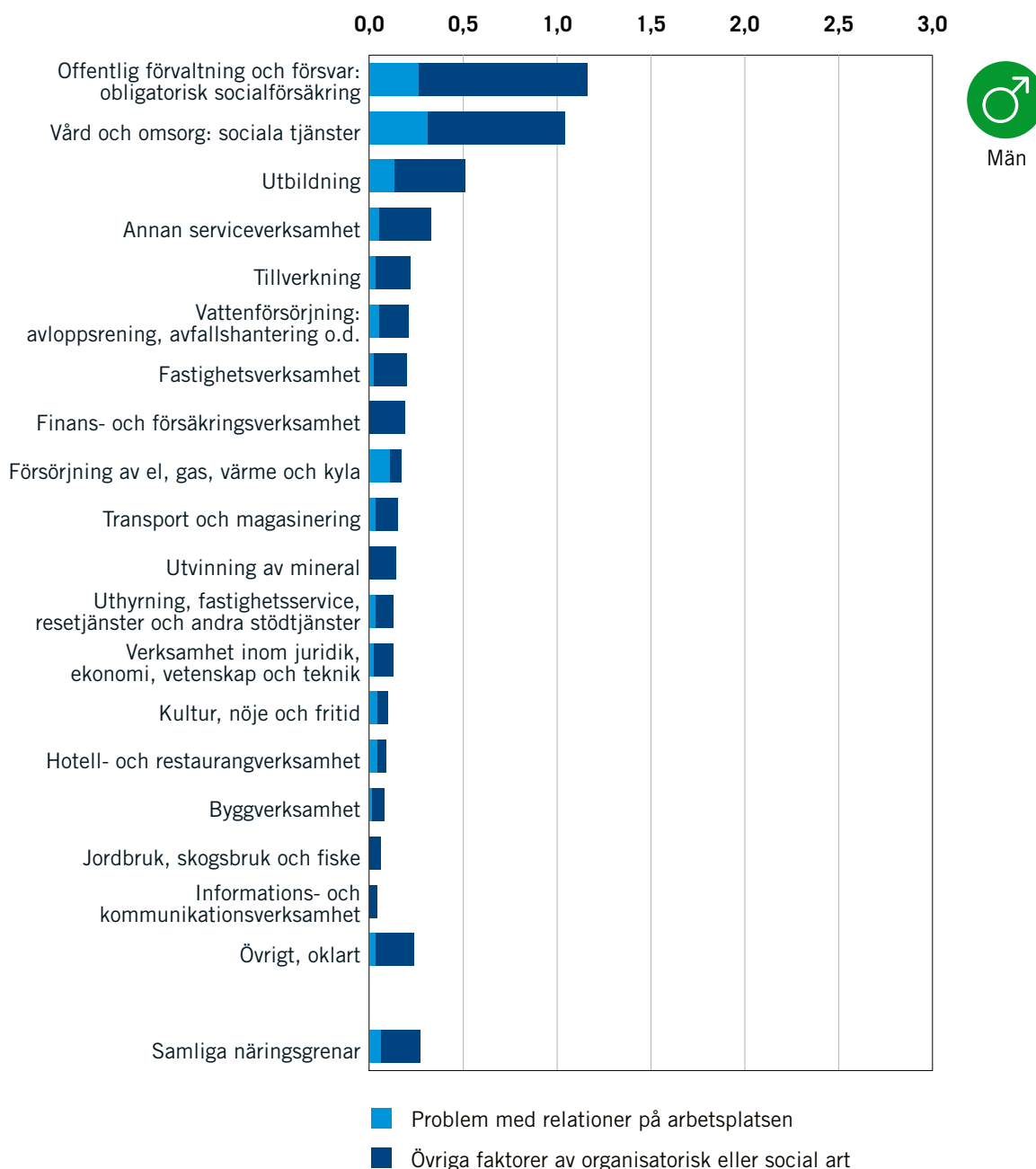
Högsta antalet anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män fanns inom samma branschgrupper som bland kvinnor: Offentlig förvaltning och försvar och Vård och omsorg; sociala tjänster. Dock är nivåerna genomgående lägre för män. Även bland män var övriga faktorer, där bland annat alltför mycket arbete och hög arbetstakt ingår, vanligare orsak än problem i relationer.

Figur 21a. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta kvinnor där exponeringsfaktorn är organisatoriska och sociala faktorer efter näringsgren på avdelningsnivå år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

Figur 21b. Anmälda arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta män där exponeringsfaktorn är organisatoriska och sociala faktorer efter näringsgren på avdelningsnivå år 2023. Arbetstagare och egenföretagare.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA), Statistiska centralbyrån (BAS)

5. Arbetsskador utanför arbetskraften

Arbetsskadeförsäkringen omfattar inte bara arbetstagare och egenföretagare och därför inkommer även anmälningar gällande personer som inte räknas in i den svenska arbetskraften. I denna kategori anmäldes drygt 2 200 arbetsolyckor med sjukfrånvaro och 480 arbetssjukdomar under 2023.

För skolelever gäller arbetsskadeförsäkringen först från och med årskurs 7 och endast när eleven i sin utbildning utför arbete som liknar det som "vanligen utförs vid förvärvsarbete". Det anmäls dock arbetsskador bland studerande även om dessa inträffat vid tillfällen som inte omfattas av arbetsskadeförsäkringen. Studerande räknas inte som sysselsatta, oavsett om de omfattas av arbetsskadeförsäkringen eller inte.

Rekryter, hemvärnsmän och lottor samt personer som medverkar i civilförsvaret omfattas inte av arbetsskadeförsäkringen. Dessa omfattas i stället av bestämmelser gällande statligt personskadeskydd och den försäkringen gäller även under resor och på fritiden. Samma sak gäller för intagna på en kriminalvårdsanstalt. För en fullständig beskrivning av bestämmelserna om statligt personskadeskydd, se kapitel 43 i socialförsäkringsbalken (2010:110).

År 2023 anmäldes 260 arbetsskador (241 arbetsolyckor med sjukfrånvaro och 19 arbetssjukdomar) bland personer i arbetsmarknadspolitiska program. Vidare gjordes 1 154 anmälningar gällande elever och studerande. Det har också anmälts 182 arbetsskador bland praktikanter och lärlingar. Detta är ungefär i nivå med antalet anmälningar 2022.

Tabell e: Antal anmälda arbetsskador utanför arbetskraften år 2023.

Anställningsform	Arbetsolyckor med sjukfrånvaro			Arbetssjukdomar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Personer i arbetsmarknadspolitiskt program	127	114	241	8	11	19
Elev, studerande (ej praktikanställd)	426	716	1142	8	4	12
Statligt personskadeskydd ¹	99	585	684	142	303	445
Praktikant/lärling	60	116	176	3	3	6
Totalt	712	1 531	2 243	161	321	482

1) Värnpliktiga, hemvärnsmän/lotter och intagna vid kriminalvårdsanstalt.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

6. Arbetsskador inom Europeiska Unionen

Sverige ligger under genomsnittet för Europeiska Unionen (EU) när det gäller både arbetsolyckor med dödlig utgång i arbetet och arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar. Inom EU samordnas arbetsskadestatistiken av statistikkontoret Eurostat. Sverige deltar sedan 1994 i detta samarbete.

Eurostats redovisning av arbetsskador

Det är svårt att göra jämförelser med god kvalitet mellan olika länder inom EU. Länderna har sinsemellan helt skilda system som bygger på olika lagstiftning. Det finns två typer av system, de som är lagbaserade (Sverige med flera) och de som är försäkringsbaserade. Systemen omfattar olika grupper på arbetsmarknaden och olika typer av arbetsskador.

I många länder begränsas arbetsskadestatistiken till de arbetsolyckor som har lett till fler än tre sjukfrånvarodagar från arbetet. EU-statistiken har för att få jämförbarhet mellan länderna också begränsats på motsvarande sätt. Arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar redovisas i denna publikation per 100 000 sysselsatta.

Anmälningsgraden anses variera mycket mellan länderna. Antalet arbetsolyckor för länder med lagbaserade system räknas upp med uppskattat procenttal för att kompensera för underanmälan. Detta innebär att uppgifterna om arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar som redovisas, för bland annat Sverige, inte bygger på det faktiska antalet anmälda fall utan på beräknat antal inträffade fall. Detta gäller endast arbetsolyckor utan dödlig utgång.

EU- statistiken har begränsats till 13 gemensamma branschgrupper² för att få jämförbarhet mellan medlemsländers statistik.

2) De 13 branscher som ingår i redovisningen av arbetsolyckor är: A Jordbruk, skogsbruk och fiske, C Tillverkning, D Försörjning av el, gas, värme och kyla, E Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, F Byggnadsverksamhet, G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar, H Transport och magasinering, I Hotell- och restaurangverksamhet, J Informations- och kommunikationsverksamhet, K Finans- och försäkringsverksamhet, L Fastighetsverksamhet, M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster.

Standardiserad olycksfallsfrekvens

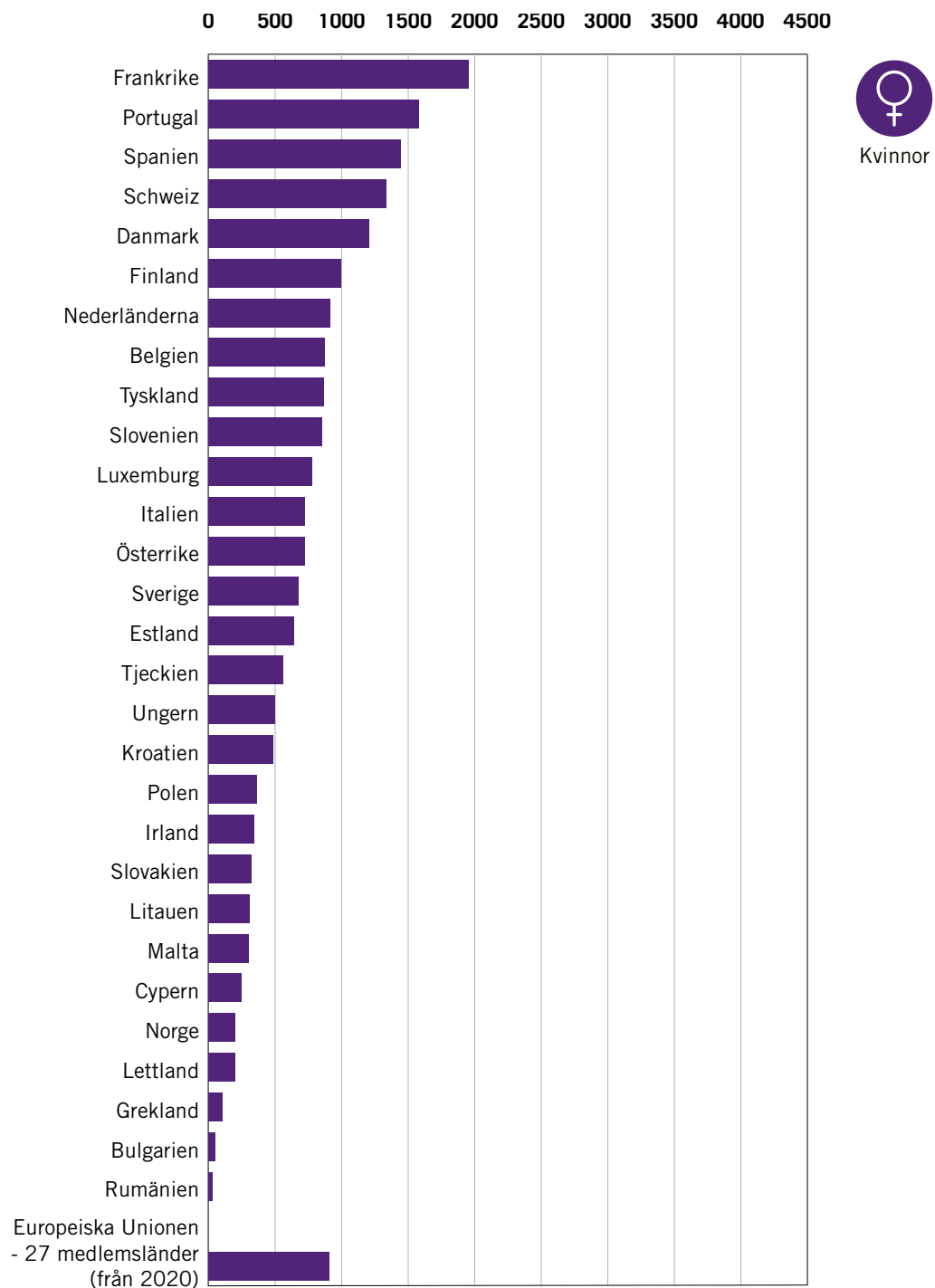
Det är ett faktum att arbetsolyckor är mycket vanligare i vissa branscher än andra. Detta innebär att ett lands industristruktur, beroende på andelen högrisksektorer, påverkar den totala relativa frekvensen av olycksfall i arbetet i landet. Om man till exempel jämför länder där ett större antal människor, relativt andra medlemsstater, är verksamma inom högrisksektorer såsom jordbruk, byggnadsverksamhet eller transport kan dessa länder få en högre total nationell olycksfallsfrekvens. För att motverka denna effekt beräknas ett "standardiserat" antal olycksfall i arbetet per 100 000 sysselsatta per medlemsland genom att varje bransch ges samma vikt på nationell nivå som i hela EU (standardiserad olycksfallsfrekvens). Standardisering gäller endast arbetsolyckor utan dödlig utgång.

Arbetsolyckor med fler än tre sjukdagar: Den relativa frekvensen lägre i Sverige än i EU

Figur 22a och 22b visar arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar i förhållande till antal sysselsatta år 2021 i EU:s 27 medlemsländer samt Norge och Schweiz. Av diagrammen framgår att spridningen mellan länderna var stor samt att Sverige redovisade ett lägre olyckstal än många andra medlemsländer. Det finns också länder som redovisade betydligt lägre olyckstal än Sverige. Skillnaden mellan Sverige och EU:s 27 medlemsländer var större bland män än bland kvinnor. Som tidigare konstaterats måste alla jämförelser mellan olika länder tolkas med stor försiktighet.

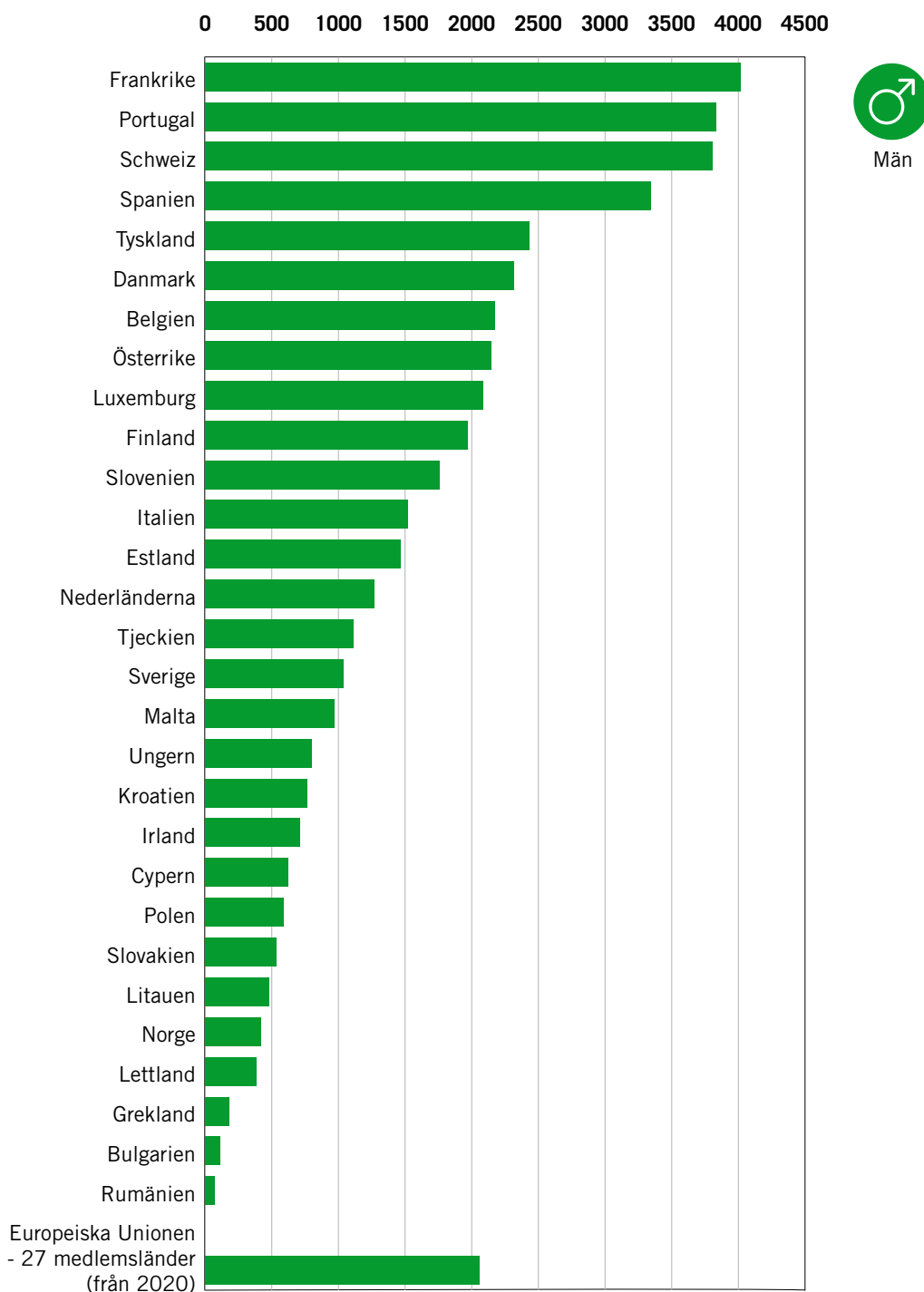
Figur 22a och 22b visar att den relativa frekvensen av arbetsolyckor med fler än tre sjukfrånvarodagar per 100 000 sysselsatta kvinnor respektive män 2021 var högre i genomsnitt inom EU:s 27 medlemsländer jämfört med Sverige.

Figur 22a. Arbetsolyckor med fler än 3 sjukfrånvarodagar per 100 000 sysselsatta kvinnor inom Europeiska unionen år 2021 fördelat på medlemsland (27 medlemsländer samt Norge och Schweiz). 13 gemensamma branscher.

Källa: Eurostat

Figur 22b. Arbetsolyckor med fler än 3 sjukfrånvarodagar per 100 000 sysselsatta män inom Europeiska unionen år 2021 fördelat på medlemsland (27 medlemsländer samt Norge och Schweiz). 13 gemensamma branscher.

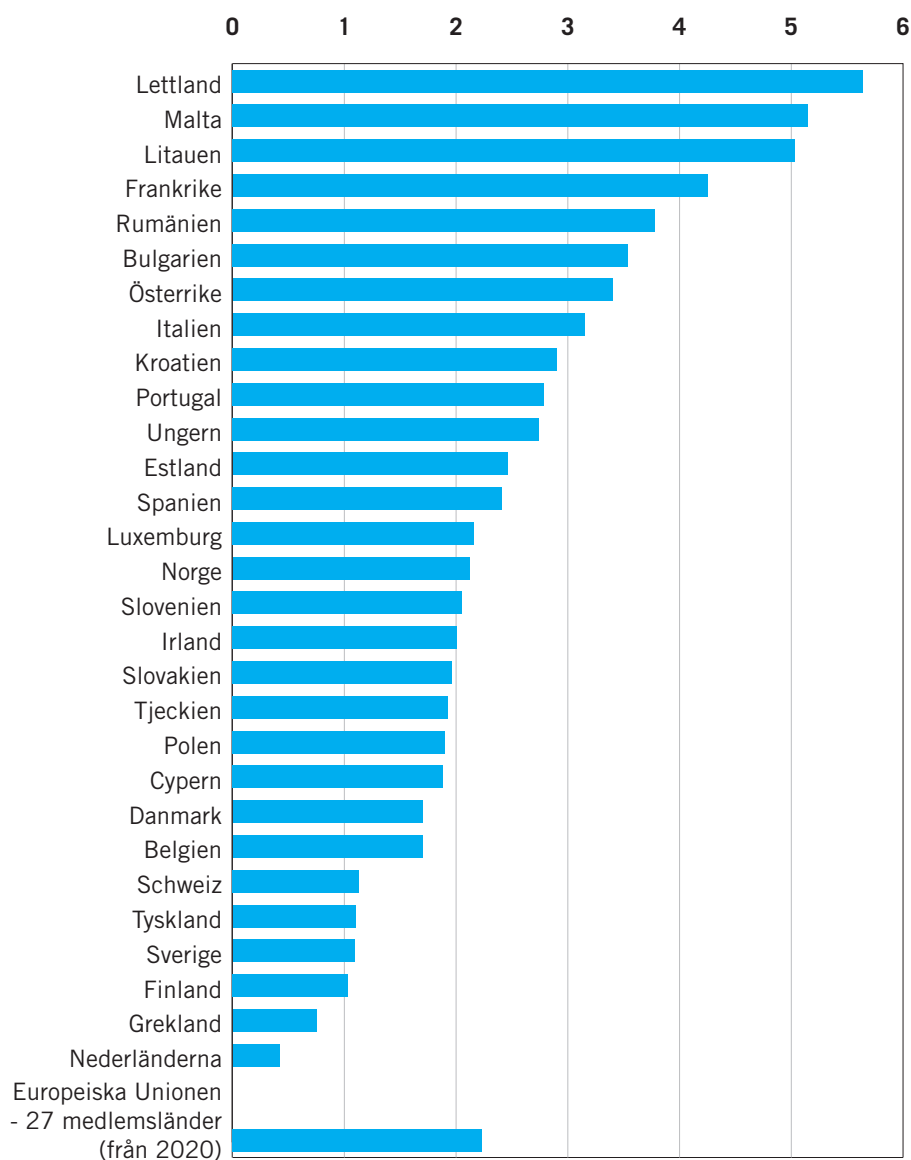

Källa: Eurostat

Arbetsolyckor med dödlig utgång inom EU: Lettland i topp

Figur 23 visar att arbetsolyckor med dödlig utgång var vanligare inom EU27 än i Sverige i de 13 gemensamma branschgrupperna år 2021. För Sveriges del utgörs underlaget i figuren nedan av 34 arbetsolyckor i de aktuella 13 branschgrupperna 2021. Se även kapitel 3 Arbetsolyckor med dödlig utgång.

Figur 23. Arbetsolyckor med dödlig utgång per 100 000 sysselsatta inom Europeiska unionen år 2021 fördelat på medlemsland (27 medlemsländer samt Norge och Schweiz). 13 gemensamma branscher.

Källa: Eurostat

Godkända arbetssjukdomar: Svårt med jämförelser

Beträffande arbetssjukdomar pågår ett arbete på Eurostat för att få fram harmoniserad statistik inom EU för godkända arbetssjukdomar. Detta är dock betydligt svårare jämfört med arbetsolyckorna. Vad som räknas som en arbetssjukdom och hur den hanteras beror på det sociala försäkringssystemet i respektive medlemsland. Det pågår en testperiod, men det är svårt att få uppgifterna jämförbara mellan medlemsländerna eftersom lagstiftning och praxis för godkännande av arbetssjukdomar skiljer sig åt i hög grad. Ingen statistik redovisas således av Eurostat på nationsnivå och ytterst lite på EU-nivå.

7. Arbetsskador 2022 – slutlig statistik

Den preliminära statistiken för 2022 har kompletterats med anmälningar som anmälts efter det första kvartalet 2023. Många arbetsskador anmäls ganska lång tid efter det att de har inträffat. I enstaka fall kan det handla om decennier. Att redovisa de första resultaten inom rimlig tid efter ett årsskifte är skälet till att publicera både preliminär och slutlig arbetsskadestatistik. Preliminär statistik visar anmälningar för ett visst år, till och med det första kvartalet året därpå, medan den slutliga statistiken visar anmälningar för ett visst år, till och med det första kvartalet två år senare.

De slutliga uppgifterna som presenteras nedan skiljer sig dock huvudsakligen beträffande arbetsolyckorna, eftersom de redovisas efter det år de inträffade. Arbetssjukdomarna redovisas däremot efter det år då de anmäldes, och skillnaderna mellan den preliminära och den slutliga statistiken blir därför marginell. Jämfört med den preliminära statistiken för 2022 har arbetsolyckor med sjukfrånvaro ökat med 3,6 procent i den slutliga statistiken för 2022. Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro har ökat med 6,2 procent och antalet anmälda olyckor på väg till eller från arbetet var 6,3 procent högre än i den preliminära redovisningen.

Tabell f: Arbetsskador år 2022 – slutlig anmälda till och med första kvartalet 2024.

Typ av skada	Kvinnor		Män		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Arbetsolyckor med sjukfrånvaro	16 452	21	22 467	33	38 919	27
- därav arbetstagare och egenföretagare	15 763	20	20 923	31	36 686	25
Arbetssjukdomar	12 126	15	4 883	7	17 009	12
- därav arbetstagare och egenföretagare	11 969	15	4 591	7	16 560	11
Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro	40 666	52	35 744	52	76 410	52
- därav arbetstagare och egenföretagare	39 587	51	33 700	49	73 287	50
Olycka under färd till eller från arbetet	8 764	11	5 051	7	13 815	9
Gamla ärenden ¹⁾	266	0	146	0	412	0
Ej arbetsskada/ej klassificerbar anmälan ²⁾	49	0	59	0	108	0
Totalt	78 323	100	68 350	100	146 673	100

1) Till denna kategori förs arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar som inträffat mer än cirka två år före det datum som anmälan är gjord.

2) Endast pappersanmälan.

Kursiva rader ingår inte i Total, då det är en delgrupp av respektive kategori ovan.

Källa: Arbetsmiljöverket (ISA)

8. Statistikens omfattning och innehåll

Arbetsskadeförsäkringen

En arbetsgivare eller arbetsföreståndare som fått kännedom om en arbetsskada är enligt 42 kap. 10 § socialförsäkringsbalken (2010:110) skyldig att anmäla skadan till Försäkringskassan. Annan försäkrad än arbetstagare ska själv göra arbetsskadeanmälan. Som arbetsskada räknas skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet (39 kap. 3 §). Även skada till följd av olycksfall under den vanliga och direkta färden till eller från arbetet räknas som arbetsskada (7 §). Försäkringskassan prövar efter ansökan om skadan ger rätt till arbetsskadeersättning eller sjukpenning (42 kap. 12 §).

Socialförsäkringsbalken trädde ikraft 1 januari 2011 och upphävde då bland annat lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd.

Definitioner och indelningsgrunder

Arbetsskador delas in i arbetsolyckor, olyckor på väg till eller från arbetet och arbetssjukdomar enligt följande:

- Arbetsolyckor är olyckor som inträffat på arbetsplatsen eller på annan plats där den skadade vistats i eller för arbetet. Arbetsolyckorna delas upp efter om de tros ha medfört sjukfrånvaro utöver skadedagen eller inte.
- Olyckor på väg till eller från arbetet är olyckor som inträffat under den direkta dagliga färden till eller från arbetet.
- Arbetssjukdomar är arbetsskador som uppkommit genom annan skadlig inverkan än olyckor. Sådan skadlig inverkan kan vara till exempel exponering för kemiska ämnen, buller, strålning, ensidiga rörelser eller psykiskt påfrestande förhållanden i arbetet.

I denna publikation redovisas i huvudsak följande typer av skador:

- Arbetsolyckor som inträffade under 2023, medförde sjukfrånvaro och anmäldes senast den 1 april 2024.
- Arbetssjukdomar som anmäldes under 2023. Statistiken gäller i huvudsak anmälningar från personer som omfattas av socialförsäkringsbalken. I de flesta tabeller redovisas endast sysselsatta, d.v.s. arbetstagare och egenföretagare.

Arbetsskadeanmälan

Anmälningar som görs på en pappersblankett³ skannas och i samband med detta registreras vissa uppgifter, till exempel personnummer och skadedatum. Uppgifterna från skanningen kompletteras och registreras manuellt. Vid denna så kallade kodning av den skannade arbetsskadeanmälan görs också viss granskning och upprättning av de automatgenererade uppgifterna.

Pappersblankett

Anmälningar som lämnas in via en pappersblankett³ skannas och i samband med detta registreras vissa uppgifter, till exempel personnummer och skadedatum. Uppgifterna från skanningen kompletteras och registreras manuellt. Vid denna så kallade kodning av den skannade arbetsskadeanmälan görs också viss granskning och upprättning av de automatgenererade uppgifterna.

Webbanmälan

Andelen som anmäler arbetsskador via webben har successivt vuxit och utgjorde 2023 cirka 88 procent av arbetsolyckorna med sjukfrånvaro bland sysselsatta. Motsvarande andel för arbetssjukdomar bland sysselsatta är drygt 78 procent. För samtliga anmälda arbetsskador via webbformuläret var andelen 86 procent. Målsättningen är att alla anmälningar av arbetsskador ska göras elektroniskt, men möjligheten att anmäla via pappersblankett finns kvar tills vidare.

Anmälan av arbetsskador till Försäkringskassan görs på en webbplats (www.anmalarbetsskada.se), där man även kan anmäla dödsfall, svåra personskador och allvarliga tillbud till Arbetsmiljöverket enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen.

En effekt av att anmälningarna numera till största delen görs via webben är att andelen svar av typen "övrigt" är stor, vilket kan bero på att arbetsgivaren anser det är för svårt eller tidskrävande att ta ställning till vilka alternativ som bör väljas vid ifyllandet av arbetsskadeanmälan. Arbetsmiljöverket justerar och kompletterar lämnade uppgifter vid behov.

3) Blanketten finns som bilaga till denna rapport.

Variabler

Anställningsform

I anställningsform skiljer man bland annat på arbetstagare, egenföretagare, studerande och andra försäkrade. De flesta uppgifterna i denna publikation avser kategorin sysselsatta, som består av arbetstagare och egenföretagare.

Avvikelse (orsak)

Avvikelse beskriver vad som avvikit från det normala i ett händelseförlopp. Kodningen av variabeln avvikelse grundas på en klassifikation som tagits fram och rekommenderats av EU:s statistikbyrå Eurostat.

Det kan också vara en avvikelse från det normala sättet att utföra en arbetsuppgift, som har bidragit till olycksfallet. Om exempelvis en person faller från en stege på grund av fel i stegens material är det som regel materialfelet som utgör avvikelsen.

Besvär

Variabeln besvär kodas för arbetssjukdomar och ger en översiktlig beskrivning av de besvär som uppgivits i anmälan. Grupperingen görs utifrån nationell klassifikation som har sin grund i den indelning som finns i sjukdomsklassifikationen ICD10.

Bransch/ Branschgrupp

Se Näringsgren

Exponeringsfaktor

Variabeln kodas för arbetssjukdomar och beskriver i detalj den exponering i arbetet som antas bidragit till att skadan uppstått. I arbetsskadestatistiken redovisas exponeringsfaktor på huvudgruppsnivå. Dessa huvudgrupper är, Kemiska och biologiska faktorer, Fysikaliska faktorer, Ergonomiska belastningsfaktorer, Organisatoriska och sociala faktorer samt Industriella faktorer, material och produkter. Variabeln finns tillgänglig i sin helhet från 2004. Mellan 2009 och 2011 kunde två olika exponeringsfaktorer anges för samma skada, men sedan 2012 kan endast en exponeringsfaktor anges för varje skada. Klassifikationen har tagits fram inom Eurostat.

Kroppsdel

Om flera delar av kroppen skadades vid en arbetsolycka registreras den mest allvarligt skadade. Variabeln kroppsdela kodas med hjälp av en klassifikation som är rekommenderad av Eurostat. Skadad kroppsdela kodas bara för arbetsolycksfall med frånvaro.

Näringsgren

I arbetsskadestatistiken anges näringsgren på arbetsställenivå. Med arbetsställe menas i praktiken all verksamhet vid en viss adress. Rörliga verksamheter (till exempel transporter) och tillfälliga arbetsplatser (till exempel anläggningsarbete), hänförs normalt till det arbetsställe varifrån de administreras. Redovisningen av näringsgren sker enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI2007), som baseras på EU:s reviderade näringsgrensstandard NACE Rev.2. Uppgifter om arbetsställets näringsgren hämtas i första hand från SCB:s företagsdatabas (FDB). I rapporten görs redovisningen i huvudsak på avdelningsnivå (branschgrupp).

Trolig frånvaro

Uppgift om den troliga sjukfrånvaron som en skada kommer att medföra ska lämnas av arbetsgivaren i arbetsskadeanmälan. Skadans uppskattade sjukfrånvaro anges inom ett intervall. Följande kategorier används: Ingen frånvaro, 1–3 dagar, 4–14 dagar och Längre frånvaro, mer än 14 dagar. Trolig frånvaro inkluderar även arbetsolyckor med dödlig utgång. Många gånger är det först senare som den fulla effekten av skadan blir känd.

Yrke

Sedan 2011 används yrkesklassificeringen ISCO-08, International Standard Classification of Occupations 2008. Perioden 1997–2010 redovisades yrke i arbetsskadestatistiken enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK), som utgår från den internationella yrkesstandarden ISCO-88. Bytet av nomenklatur medför att jämförelser bakåt i tiden försvåras.

Yttre faktor

En yttre faktor är det huvudsakliga verktyg, föremål eller instrument, eller den maskin eller person, som kan kopplas till avvikelser från det normala i händelseförloppet vid en arbetsolycka. Variabeln kodas med hjälp av en hierarkiskt uppbyggd klassifikation som är rekommenderad av Eurostat.

Ålder

För arbetssjukdomar räknas den ålder personen hade när arbetsskadeanmälan registrerades. För arbetsolyckorna baseras åldersberäkningen på den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

Sysselsättningsuppgifter

För beräkningar av relativa frekvenser, antal per 1 000 sysselsatta, används uppgifter om antalet sysselsatta som har hämtats från SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) för år 2023 och från SCB:s register över Befolkningens Arbetsmarknadsstatus (BAS) för 2022. AKU baseras på slumpmässiga urval ur befolkningen. Det innebär att de uppgifter om sysselsatta som redovisas är skattade värden med en viss osäkerhet, som bland annat beror på storleken på respektive grupp. Då det gäller beräkning av relativa frekvenser för olika yrken, som baseras på AKU, har gränsen för att ta med ett yrke satts till ett skattat antal om minst 5 000 sysselsatta. I denna publikation redovisas inte heller relativa frekvenser som beräknas med hjälp av uppgifter från BAS för grupper med färre än 3 000 sysselsatta.

Sektor

Arbetsmiljöverkets indelning av sektorer följer SCB:s indelning av sektorer som baseras på Standarden för institutionell sektorindelning 2014 (INSEKT 2014). Privat kan ses som ett samlingsnamn för enheter som inte tillhör den statliga eller kommunala sektorn enligt standarden. Genom att använda uppgifter om antalet sysselsatta efter sektor i BAS kan även relativa skadefrekvenser per sektor och näringsgren beräknas. För beräkning av relativa skadefrekvenser per sektor och yrke används uppgifter om antalet sysselsatta efter sektor i AKU.

Statistikens kvalitet

Statistiken bygger på anmälda arbetsskador till Försäkringskassan. Vid tolkning av resultaten och i synnerhet jämförelser över tid, bör man därför ha i åtanke vad som kan påverka anmälningsbenägenheten och de uppgifter som rapporteras. Det är således inte självklart att förändringar mellan åren bara beror på verkliga förändringar i arbetsmiljön.

Något som kan påverka anmälningsbenägenheten är till exempel i vilken utsträckning arbetstagaren har chans att få ersättning för arbetsskadan. Om ersättningsreglerna ändras, kan man förvänta sig att antalet anmälda arbetsskador förändras. I många av de relativa frekvenser (till exempel antal per 1 000 sysselsatta) som redovisas i denna rapport är de ingående komponenterna i sig själva skattningar som är behäftade med osäkerhet. Exempelvis kan förändringar i AKU:s sysselsättningstal leda till förändringar i relativfrekvenser som inte beror på anmälningsbenägenhet eller förändringar i arbetsmiljön.

The main content of the statistics

The Swedish Information System for Occupational Accidents and Work-related Diseases (ISA) was instituted in 1979, under the authority of the Swedish Work Environment Authority. ISA contains data on occupational accidents and work-related diseases reported under the Work Injury Insurance Act.

The purpose of ISA is to provide basic information required for preventive measures in working life. This statistical report presents preliminary data on occupational accidents with absence from work and work-related diseases in Sweden in the year 2023, including cases that were registered by April 1, 2024.

The classification of economic activity used in this report is the Swedish Standard Industrial Classification 2007 (SNI), which is based on the recommended standard (NACE rev.2) from the European Union. The occupation of the injured person is classified according to the International Standard Classification of Occupations, ISCO-08.

Summary

The statistics for 2023 showed that the number of reported occupational accidents with absence among employees and self-employed persons was approximately 39,400, which corresponds to an increase of 11 percent compared to 2022.

The number of reported occupational diseases was approximately 11,900, which corresponds to a decrease of 28 percent compared to 2022. The reasons for this decrease can largely be linked to the pandemic as reported occupational diseases related to covid-19 has vanished.

In 2023, there were 55 occupational accidents with a fatal outcome in Swedish labor force. Men were more often affected by work accidents with a fatal outcome than women and also reported more occupational accidents that led to absence. However, women reported more occupational diseases and accidents at work without absence than men.

Tabell g: An overview of 2023 preliminary data.

Type of occupational injury	Women		Men		Total	
	Number of cases	%	Number of cases	%	Number of cases	%
Occupational accidents with absence from work	18 060	22	23 606	33	41 666	27
- of which employees and self-employed persons	17 348	21	22 075	31	39 423	25
Work-related diseases	8 450	10	3 970	6	12 420	8
- of which employees and self-employed persons	8 289	10	3 649	5	11 938	8
Accidents without absence from work	47 085	56	38 658	54	85 743	55
- of which employees and self-employed persons	46 040	55	36 708	51	82 748	53
Commuting accidents	9 901	12	5 442	8	15 343	10
Other	386	0	269	0	655	0
Total	83 882	100	71 945	100	155 827	100

Source: SWEA/ISA

Accidents at work with absence: Fewer notifications than last year

In 2023, approximately 39,400 occupational accidents with absence were reported among employees and self-employed, which is approximately 4,000 (11 %) more compared to the previous year.

The number of reported work accidents with absence among men were about 22,100, and among women, about 17,300.

Among men 7.9 occupational accidents with absence per 1,000 employed were reported in 2023. The corresponding number for women was 6.7. This means a total of 7.3 occupational accidents with absence per 1,000 employed. The number of notifications was highest among the young men aged 16-24.

The most common deviation among women in 2023 was the category Fall of person which amounted to 2.2 notifications per 1,000 employed. Loss of control was the most common deviation among men in 2023, with approximately 2.3 reported accidents per 1,000 employed. The category includes loss of control over machines, hand tools (both manual and machine) and loss of control over means of transport.

Among women, it was the economic activity Transport and storage which had the highest number of reported occupational accidents with absence per 1,000 employed, 18.0 Among men, it was the economic activity Water works; Sewage plants, waste-disposal plants which had the highest number of reported work accidents with absence per 1,000 employed in 2023, 17.5.

Accidents at work without absence: Most notifications from women and young people in 2023

In 2023, Swedish Social Insurance Agency received approximately 82,700 notifications about accidents at work without absence that affected employees and self-employed. This corresponds to 16.1 notifications per 1,000 employed. In contrast to occupational accidents with absence, women reported more accidents at work without absence than men (see figure 12). As for accidents at work with absence, it is the youngest age group, 16–24 years, which has the most registrations per 1,000 employed among both women and men. But occupational accidents without absence are higher for women than for men

Commuting accidents: The number of notifications increased in 2023

The statistics for 2023 shows that approximately 15,300 notifications were received about accidents to or from work, which is an increase compared to 2022. Also, between the years 2020 and 2021 there was an increase when the labor market was to some extent adapted to the new situation due to the covid-19 pandemic. In 2020 compared to 2019, the number of reported commuting accidents decreased with 28 percent. The decrease for 2020 can be explained to some extent of increased work from home due to the covid-19 pandemic.

Occupational diseases: Decrease in 2023 compared to 2022

For 2023, employers reported nearly 11,900 occupational diseases regarding employees and self-employed persons. This is a decrease of approximately 4,700 notifications (-44 %) compared to 2022. This large reduction can be linked to the pandemic as the notifications due to infection by covid-19 decreased a lot in 2023. The majority of the notifications in 2023, like in previous years, concerned women. In 2023, 7 out of 10 reported occupational diseases were from women. The number of reported occupational diseases in 2023 corresponds to 3.2 cases per 1,000 employed women and approximately 1.3 cases per 1,000 employed men, which was a large reduction compared to 2022. The reduction compared to 2022 was slightly larger among women (-34 %) than among men (-25 %).

The most common causes of reported occupational diseases in 2023 were Organizational and social factors followed by Ergonomic factors.

Reported occupational diseases by industry group for 2022 still shows clear effects of the covid-19 pandemic. The Economic activity that had the most reported occupational diseases per 1,000 employed women were Public authorities and national defence, 7.2 notifications. The dominant exposure factor was Organizational and social factors. In 2023 it was Human health and social work establishments that had second most notifications per 1,000 employed.

Notifications of occupational diseases from men show a similar pattern like women, though at lower levels. Public authorities and national defence were the largest Economic activity regarding notifications per 1,000 employed (3.6 notifications), followed by Human health and social work establishments with 2.7 notifications per 1,000 employed.

Svensk-engelsk ordlista

List of terms

Anställningsform
Employment status
Arbetsolyckor med sjukfrånvaro
Occupational accidents with absence from work
Arbetsjukdomar
Work-related diseases
Arbetsskador
Occupational injuries
Arbetstagare, uppdragstagare
Employee, contractor
Arbetsmarknadsåtgärder
Employment measures

Avvikelse (1-siffernivå)

Deviation (first level)

1 El, brand, explosion
1 Electrical problem, explosion, fire
2 Läckage, utströmning
2 Leak, outflow, overflow
3 Ras, fall, bristning av föremål
3 Collapse, fall, breakage of material
4 Förlorad kontroll
4 Loss of control
5 Fall av person
5 Fall of person
6 (Kropp)s rörelse utan belastning
6 Body movement without any physical stress
7 (Kropp)s rörelse med belastning
7 Body movement under or with physical stress
8 Våld, angrepp, hot etcetera
8 Shock, fright, violence, aggression, threat
9 Övrigt, oklart
9 Others, unknown
Dagar
Days
Därav
Of which
Dödsfall
Fatal accidents
Egenföretagare
Self-employed person
Elever
Students
Exponeringsfaktor
Causal Agent / Exposure factor
Färdolycksfall
Commuting accidents

Sysselsatta
Employed
Kvinnor
Women
Kön
Sex
LSP (lagen om statligt personskadeskydd)
Act concerning state protection in connection with personal injuries
Längre sjukfrånvaro
Longer absence from work
Män
Men
Näringsgren
Economic activity
Samtliga
All
Sektor
Sector

Skadad kroppsdel
Part of body injured

Ansikte
Face
Arm
Arm
Axel
Shoulder
Ben
Leg
Bröst
Thorax
Buk
Abdomen
Bäcken
Pelvis
Fingrar
Fingers
Flera skadade kroppsdelar
Multiple locations of the body
Fot
Foot
Fotled
Ankle
Hals
Neck
Hand
Hand
Handled
Wrist
Hela eller större delen av kroppen
Multiple locations of the body
Huvud
Head

Höft
 Hip
 Knä
 Knee
 Nacke
 Back of the head, neck
 Oklar eller ospecificerad kroppsdel
 Unknown part of body
 Rygg utom nacke
 Back except nape of the head
 Skuldra
 Shoulder
 Tår
 Toes
 Tänder
 Teeth
 Ögon
 Eyes
 SNI 2007 (Svensk Näringsgrensindelning)
 SNI 2007 (Swedish standard for Industrial Classification of all Economic Activities)
 Studerande
 Student, apprentice
 Summa
 Totalt
 Totalt
 Total
 Trolig frånvaro
 Estimated duration of absence from work
 Typ av arbetsskada
 Type of occupational injury
 Värnpliktiga
 Conscripted personnel
 Yrke
 Occupation

Exponeringsfaktor (huvudgrupp)

Causal Agents (first level)

- 1 Kemiska faktorer
 - 1 Chemical agents
- 2 Fysikaliska faktorer
 - 2 Physical agents
- 3 Biologiska faktorer
 - 3 Biological agents
- 4 Biomekaniska faktorer
 - 4 Biomechanical factors
- 5 Organisatoriska och sociala faktorer
 - 5 Psychosocial exposure factors
- 6 Industriella faktorer, material och produkter
 - 6 Industrial factors, materials and products

Yttre faktor (huvudnivå)**Material agent (first level)**

- 01 Byggnader och arbetsområden i marknivå (inom- eller utomhus, stationära eller mobila)
 - 01 Buildings, structures, surfaces – at ground level (indoor or outdoor, fixed or mobile, temporary or not)
- 02 Byggnader, anläggningar, arbetsområden –över marknivå (inom- el. utomhus)
 - 02 Buildings, structures, surfaces – above ground level (indoor or outdoor)
- 03 Byggnader, anläggningar, arbetsområden – under marknivå (inom- el. utomhus)
 - 03 Buildings, structures, surfaces – below ground level (indoor or outdoor)
- 04 Anordningar för distribution av material, matningsanordningar, rörsystem
 - 04 Systems for the supply and distribution of materials, pipe networks
- 05 Motorer, anordningar för överföring och lagring av energi
 - 05 Motors, systems for energy transmission and storage
- 06 Handverktyg – icke motordrivna
 - 06 Hand tools, not powered
- 07 Handhållna eller handstyrda verktyg eller redskap – motordrivna
 - 07 Hand-held or hand-guided tools, mechanical
- 08 Handverktyg – utan uppgift om motorisering
 - 08 Hand tools – without specification of power source
- 09 Maskiner och utrustning – flyttbara eller mobila
 - 09 Machines and equipment – portable or mobile
- 10 Stationära maskiner och utrustning
 - 10 Machines and equipment, stationary
- 11 Befordrings-, transport- och lagrings anordningar
 - 11 Conveying, transport and storage systems
- 12 Landfordon
 - 12 Land vehicles
- 13 Andra transportfordon
 - 13 Other transport vehicles
- 14 Material, föremål, produkter, maskinkomponenter, damm
 - 14 Materials, objects, products, machine or vehicle components, dust
- 15 Kemiska, explosiva, radioaktiva eller biologiska ämnen
 - 15 Chemical, explosive, radioactive or biological substances
- 16 Säkerhetsanordningar och -utrustning
 - 16 Safety devices and equipment
- 17 Kontors-, personlig- och sportutrustning,
 - 17 Office equipment, personal equipment, sports equipment, weapons, domestic appliances
- 18 Levande varelser och människor
 - 18 Living organisms and human beings
- 19 Bulkavfall
 - 19 Bulk waste
- 20 Fysikaliska och naturfenomen
 - 20 Physical phenomena and natural elements
- 00, 99 Övrigt, oklart
 - 00, 99 Others, unknown
- Uppgift saknas
 - Data not available

Näringsgren SNI 2007

Economic activity

A Jordbruk, skogsbruk och fiske

Companies in agriculture, forestry and fishing

01 Jordbruk och jakt (inkl. service)

Agricultural establishments and establishments for related services

02 Skogsbruk

Companies for forestry and related services

03 Fiske och vattenbruk

Fishermen and aqua cultivators

B Utvinning av mineral

Mines and quarries

C Tillverkning

Manufacturing industry

10 Livsmedelsframställning

Food product industry

11 Framställning av drycker

Beverage industry

12 Tobaksvarutillverkning

Tobacco industry

13 Textilvarutillverkning

Textile industry

14 Tillverkning av kläder

Wearing apparel industry

15 Tillverkning av läder, läder- och skinnvaror med mera

Industry for leather and related products

16 Tillverkning av trä och varor av trä; kork, rotting och dylikt utom möbler etcetera.,

Industry for wood and products of wood, cork, cane except furniture

17 Pappers- och pappersvarutillverkning

Industry for paper and paper products

18 Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar

Printers; other industry for recorded media

19 Tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter

Industry for coke and refined petroleum products

20 Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter

Industry for chemicals and chemical products

21 Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel

Industry for basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations

22 Tillverkning av gummi- och plastvaror

Industry for rubber and plastic products

23 Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter

Industry for other non-metallic mineral products

24 Stål- och metallframställning

Industry for basic metals

25 Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater

Industry for fabricated metal products, except machinery and equipment

26 Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik

Industry for computers, electronic and optical products

- 27 Tillverkning av elapparatur
Industry for electrical equipment
- 28 Tillverkning av övriga maskiner
Industry for machinery and equipment n.e.c.
- 29 Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
Industry for motor vehicles, trailers and semi-trailers
- 30 Tillverkning av andra transportmedel
Industry for other transport equipment
- 31 Tillverkning av möbler
Furniture industry
- 32 Annan tillverkning
Other manufacturing industry
- 33 Reparation och installation av maskiner och apparater
Repair shops and installation companies for machinery and equipment

- D** Försörjning av el, gas, värme och kyla
Electricity, gas, steam and hot water plants

- E** Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
Water works; Sewage plants, waste-disposal plants
- 36 Vattenförsörjning
Water works
- 37 Avloppsrening
Sewage plants
- 38 Avfallshantering; återvinning
Waste disposal plants; materials recovery plants
- 39 Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet
förföroreningsbekämpning
Establishments for remediation activities and other waste management services

- F** Byggverksamhet
Construction industry
- 41 Byggande av hus
Construction developers
- 42 Anläggningsarbeten
Civil engineering contractors
- 431 Rivning av hus samt mark- och grundarbeten
Demolition and site preparation contractors
- 432 Elinstallationer, VVS-arbeten och andra bygginstallationer
Contractors for electrical, plumbing and other construction installation activities
- 433 Slutbehandling av byggnader
Contractors for building completion and finishing
- 439 Annan specialiserad bygg- och anläggnings verksamhet
Contractors for other specialised construction activities

- G** Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
Trade; repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 45 Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
Sales and repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 46 Parti- och provisionshandel utom med motorfordon
Wholesale trade, except of motor vehicles
- 47 Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles

- H** Transport och magasinering
Transport and storage companies
- 49 Landtransport; transport i rörsystem
Land transport companies and pipeline transport companies
- 50 Sjötransport
Shipping companies
- 51 Lufttransport
Airline companies
- 52 Magasinering och stödtjänster till transport
Warehousing companies and service companies supporting transport
- 53 Post- och kurirverksamhet
Postal and courier companies
- I** Hotell- och restaurangverksamhet
Hotels and restaurants
- 55 Hotell- och logiverksamhet
Hotels, holiday villages, youth hostels, holiday cottages, camping sites etcetera.
- 56 Restaurang-, catering- och barverksamhet
Restaurants, catering establishments, bars
- J** Informations- och kommunikationsverksamhet
Information and communication companies
- K** Finans- och försäkringsverksamhet
Financial institutions and insurance companies
- L** Fastighetsverksamhet
Real estate companies
- M** Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Professional, scientific and technical companies
- 69 Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
Legal and accounting firms
- 70 Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
Head offices; management consultancy companies
- 71 Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
Architect's offices, technical consultancy companies, companies for technical testing and analysis
- 72 Vetenskaplig forskning och utveckling
Institutes for scientific research and development
- 73 Reklam och marknadsundersökning
Advertising and market research companies
- 74 Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Other professional, scientific and technical companies
- 75 Veterinärverksamhet
Veterinary clinics
- N** Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
Administrative and support service companies
- 77 Uthyrning och leasing
Renting companies
- 78 Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
Employment placement agencies, temporary employment agencies etcetera.

- 79 Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
Travel agencies and tour operators; tourist assistance agencies
- 80 Säkerhets- och bevakningsverksamhet
Security service companies, detective agencies
- 81 Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor
Facility support and landscape service companies
- 82 Kontorstjänster och andra företagstjänster
Office administrative, office support and other business support companies

- O** Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
Public authorities and national defence
- 841 Offentlig förvaltning
Public authorities
- 842 Offentliga tjänster (försvar, polis, brand med mera)
Foreign affairs, defence, justice, public security and fire service authorities
- 843 Obligatorisk socialförsäkring
Social security offices

- P** Utbildning
Educational establishments
- 851 Förskoleutbildning
Pre-primary education establishments
- 852 Grundskoleutbildning
Primary education establishments
- 853 Gymnasial utbildning
Secondary education establishments
- 854 Eftergymnasial utbildning
Higher education establishments
- 855 Vuxenutbildning och övrig utbildning
Establishments of adult and other education
- 856 Stödverksamhet för utbildningsväsendet
Educational support establishments

- Q** Vård och omsorg; sociala tjänster
Human health and social work establishments
- 86 Hälso- och sjukvård
Human health establishments
- 87 Vård och omsorg med boende
Establishments for residential care activities
- 88 Öppna sociala insatser
Social work establishments without accommodation

- R** Kultur, nöje och fritid
Establishments for arts, entertainment and recreation

- S** Annan serviceverksamhet
Other service activities

- T** Förvärsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk
Households as employers of domestic personnel; private households with undifferentiated goods- and services-producing for own use

- U** Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader och dylikt
Extraterritorial organisations and bodies

ANMÄLAN

- arbetsskada

- personskada

Läs bifogad hjälpinformation samtidigt som blanketten fylls i (FK 9238).

Datum för anmälan (helt årtal, månad, dag)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Arbetsmiljöverkets/Sjöfartsverkets
ankomstdatum

- På den här blanketten anmäls olycksfall i arbetet, olycksfall vid färd till eller från arbetet och sjukdom eller annan ohälsa som uppkommit i arbetet. Här anmäls även skador bland värnpliktiga m.fl.
- Arbetsgivaren eller motsvarande ska anmäla arbetsskadan till Försäkringskassan.
- Anmälan skickas till:
Försäkringskassans inläsningscentral
LAF
831 88 ÖSTERSUND

- Arbetsgivaren ska enligt Arbetsmiljöverkets regler och föreskrifter utreda ohälsa och olycksfall.
- Försäkringskassan bekräftar inkommen anmälan med skrivelse till den skadade och skickar anmälan till Arbetsmiljöverket.
- Arbetsmiljöverket använder anmälan för att förebygga skador och för att redovisa arbetsskadestatistik.
- Blanketten finns även på Internet under adress www.forsakringskassan.se

Datum när olyckan inträffade eller då sjukdomen konstaterades
Vid sjukdom anges första frånvarodagen eller första läkarbesök med anledning av anmäld skada

Helt årtal Månad Dag

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1. Vem är den skadade?

1.1 Efternamn och tilltalsnamn		1.2 Personnummer (år, månad, dag, nr)																					
		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																					
1.3 Utdelningsadress		1.4 Telefonnummer (även riktnummer)																					
		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																					
1.5 Postnummer	1.6 Postort																						
1.7 Anställningsform eller sysselsättning																							
☐ 1. Fast anställd/Tillsvidare anställd		☐ 7. Statligt personskadeskydd: Totalförsvaret samt kriminalvården Skyddstid fr.o.m. (helt årtal, månad, dag)																					
☐ 2. Tidsbegränsad anställning		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																					
☐ 3. Egen företagare/Familjemedlem		Skyddstid t.o.m. (helt årtal, månad, dag)																					
☐ 4. Ombordanställd		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																					
☐ 5. Arbetsmarknadspolitiskt program		☐ Annat, ange vad _____																					
☐ 6. Studerande (ej praktikant med anställning)																							
1.8 Yrke eller vid statligt personskadeskydd personkategori		1.9 Anställd i företaget (år, månad)	1.10 Antal år i yrket																				
		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>											<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>										
1.11 Huvudsakliga arbetsuppgifter																							

2. Arbetsgivare/Egen företagare/Myndighet eller motsvarande och arbetsställe eller fartyg

2.1 Arbetsgivare/Egna företags namn		2.2 Organisationsnummer											
		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>											
2.3 Arbetsställets namn fylls i om företaget/myndigheten har flera arbetsställen, även ev. avdelning. För fartyg anges namn och typ													
2.4 Utdelningsadress (gata, box e.d.)		2.5 Telefonnummer (även riktnr)											
		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>											
2.6 Postnummer	2.7 Postort		2.8 Signal/reg.nr (ifylles för ombordanställda)										
			<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>										
2.9 Huvudsaklig verksamhet vid arbetsstället (se punkt 2.3)													
2.10 Arbetsställe där skadan inträffat om det är annat under punkt 2.1 eller 2.3		Telefonnummer (även riktnr)											
		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>											
2.11 Arbetsgivare där skadan inträffat om det är annan än under punkt 2.1													

3. Vilken typ av arbetsskada eller personskada gäller anmälan?

- ☐ 1. **Olycksfall** —→ Gå till avsnitt 4
- ☐ 2. **Färdolycksfall** vid färd till eller från arbetsplatsen/vid in- eller uttryckning vid statligt personskadeskydd —→ Gå till avsnitt 4
- ☐ 3. **Sjukdom** eller annan ohälsa (ej olycksfall) —→ Gå till avsnitt 5
- ☐ 4. **Fritidsskada** vid statligt personskadeskydd och fritidsskada som inträffat ombord för anställda på fartyg —→ Fylls i som vid olycksfall eller sjukdom, se punkt 1 eller 3

4. Hur gick olyckan till?

4.1 **Var inträffade olyckan?** Preciserar plats (t.ex. spårrområde, kök, lastkaj, enskilt hem, skjutbana, skogsmark, verkstad)

4.2 **Vad** var den skadade **sysselsatt** med då olyckan inträffade? (Specificera arbetsuppgift, arbetsmoment)

4.3 **Vad hände?** Beskriv olycksförloppet steg för steg

4.4 **Vad** sammanfattar olyckan i punkt 4.3 bäst? (Ange ett av alternativen)

☐ 1. Elolycka, brand, explosion, sprängning	☐ 8. Skadad av person (fysiskt, även oavsiktligt)
☐ 2. Kontakt (även inandning) kemiskt ämne eller smittämne	☐ 9. Skadad av djur
☐ 3. Den skadade föll	☐ 10. Fysisk överbelastning
(lyft eller ansträngande/häftig rörelse)
☐ 4. Den skadade slog eller stötte emot något (ej vid fall)	☐ 11. Psykisk överbelastning (hot, chock)
☐ 5. Skadad av maskin, maskindel eller föremål i rörelse
(mekanisk rörelse)	☐ 12. Snedtramp, feltramp, "spik"-tramp (ej fall)
☐ 6. Skadad av fallande/flygande föremål (ej egen hantering)	☐ 13. Fordonsolycka eller påkörd
☐ 7. Skadad av hanterat föremål (egen hantering)	☐ Annat, ange vad _____

4.5 **Vilka** maskiner, redskap, apparater, kemikalier, smittämnen, skyddsutrustning e.d. var inblandade i olyckan?

Fabrikat/typbeteckning, tillverkningsår (i förekommande fall)

Kemikaliens funktion (t.ex. hårdare av lim)

Produktnamn eller kemiskt namn

4.6 **Varför** hände olyckan? Ange omständigheter som medverkade eller hade betydelse för händelsen (t.ex. lyfthjälpmiddel/utrustning ej till hands, felmanöver, missförstånd, skyddsutrustning saknades, för få personer för arbetsuppgiften, stark tidspress, instruktioner ej kända eller uppdaterade, bristfällig träning för uppgiften, ej kartlagd risk i förändrings-/ombyggnadsarbete.

5. Vad har orsakat sjukdomen/ohälsan?

5.1 Beskriv utförligt vilka arbetsförhållanden eller arbetsuppgifter som misstänks vara orsak till besvären, t.ex. hur ofta lyft förekommit och hur tunga de var. Vid psykosociala eller organisatoriska arbetsmiljöproblem beskrivs problemen. Den skadade kan själv fylla i händelseförloppet.

5.2 **Specificera vilka** faktorer som **misstänks vara trolig orsak till besvären**, såsom kemikalier, smittämnen, vad är tungt, maskiner, redskap, utrustning, inredning, psykosociala och organisatoriska faktorer ed.

Fabrikat/typbeteckning, tillverkningsår (i förekommande fall)

Kemikaliens funktion (t.ex. hårdare av lim)

Produktnamn eller kemiskt namn

5.3 **Markera** vad som bäst beskriver orsaken/ohälsan? (Ev. mer än ett alternativ)

☐ 1. Ergonomiska faktorer (t.ex. ensidigt upprepat arbete, statisk belastning, knästående arbete)	☐ 4. Smitta (t.ex. bakterier, virus)
☐ 2. Kemiska/biologiska ämnen eller faktorer, exkl. smitta (t.ex. färg, lim, lösningsmedel, mögel, damm)	☐ 5. Psykosociala eller organisatoriska orsaker (t.ex. omorganisation, hög arbetsbelastning, konflikt, mobbing, påfrestande klientkontakt).
☐ 3a. Buller	☐ Annan orsak, ange vilken _____
☐ 3b. Andra fysikaliska faktorer (t.ex. vibrationer, värme, strålning, drag)	_____

6. Beskriv personskadans omfattning. *Fylls i för samtliga fall av arbetsskada eller personskada*

6.1 Vilka skador eller besvär har olyckan/sjukdomen medfört? Vid olycka: t.ex. sår, frätskada, förlust av kroppsdel, psykisk reaktion. Vid sjukdom: t.ex. hudpåverkan, problem i luftvägarna, smärta, mår psykiskt dåligt.	
6.2 Ange den skadade kroppsdel eller där besvären huvudsakligen sitter. Om flera, ange den allvarligaste först.	
6.3 Trolig frånvaro ☐ Ingen frånvaro ☐ 1-3 dagar ☐ 4-14 dagar ☐ Längre frånvaro ☐ Dödsfall	Vid dödsfall. Ange datum (helt årtal, mån, dag) Årtal Mån Dag
6.4 Antal sjuklöne-dagar	

7. Ange åtgärder som förhindrar upprepande av skada

		Åtgärden genomförd	Åtgärden ej genomförd
1.		☐	☐
2.		☐	☐
3.		☐	☐
Har skyddsombudet deltagit i utredningen?		Om nej, varför inte?	
☐ Ja	☐ Nej		

8. Underskrift

Arbetsgivarens (arbetsföreståndarens)/Egna företagarens underskrift
Namnförtydligande

Härav har jag tagit del

Skyddsombudets namnteckning
Den skadades namnteckning

Försäkringskassans anteckningar/beslut

Personnummer	Antal sjukpenningdagar	☐ sjukfallet pågår
Diagnos enligt läkarintyg/-utlåtande		
☐ 1. Godkänd	☐ 2. Avslag	Datum
☐ 172 NY	☐ 172 ÄN	Datum
FK nr, ankomstdatum		☐ Kopia skickad till AV

Vår vision:
Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.

